

Tartalom

- Nemzetpolitika
- Egyházpolitika
- Kül- és biztonságpolitika
- Önkormányzatok
- Jogalkotás
- Gazdaságpolitika
- Energiapolitika
- Vidékfejlesztés és mezőgazdaság-fejlesztési politika
- Oktatás- és tudománypolitika
- Szociálpolitika
- Egészségpolitika
- Művelődés és médiapolitika
- Környezetvédelem

A Kereszténydemokrata Néppárt, amely a Demokrata Néppárt utóda, keresztény eszmeiségű, önálló programmal rendelkező párt. Eszmevilága a magyar történelmi múlt Szent Istvánig visszanyúló keresztény hagyományaiból és az európai kultúra keresztény gyökereiből, és a modern nyugat-európai kereszténydemokrata pártok szellemiségéből fakad.

Pártunk az elmúlt időszak viharából megújulva, a tapasztalatokat leszűrve ismét erőteljes hanggal jelentkezik a közéletben. A Kereszténydemokrata Néppárt a keresztény értékrenddel összhangban lévő válaszokat keres a társadalmi élet kérdéseire, olyan politikai tevékenységet folytat, amely az egész társadalmi élet értékgazdagodását, demokratikus fejlődését, a közjó előmozdítását és az emberek, hazánk és nemzetünk felemelkedését szolgálja. Meggyőződéssel valljuk, hogy lehetséges a keresztény szellemű és becsületes közéleti és politikai tevékenység.

Programunk világos üzenet a társadalomnak: a családok segítése, a nemzet erősítése, a szociális biztonság programja. Értékeket képvisel, azok megvalósulását szolgálja.

Értékrendünk gyakorlati megvalósulását csak választási siker esetén valósíthatjuk meg. Ezért nekünk kereszténydemokratáknak két dolgot kell egyszerre megcselekednünk: saját értékeink hangsúlyossá tételét, és szövetségeseinkkel való összefogás erősítését, mindezzel segítve a választási győzelmet.

Semjén Zsolt

A Kereszténydemokrata Néppárt elnöke

Egy testvériesebb és emberségesebb Magyarorszáért

Programunk a magyar nemzeti hagyományok és sajátosságok szellemében, a magyar nemzet érdekeit szolgálva más népek értékeit tiszteletben tartva, a keresztény értékrenddel összhangban keres válaszokat hazánk és nemzetünk égető sorskérdéseire és napi problémáira.

Mit akar a KDNP?

- Erkölcsi és anyagi biztonságot, egyénnek, családnak, hazánknak, minden magyarnak!
- Átgondolt, hosszú távú, a közjót szolgáló ország- és nemzetépítést!
- Takarékos, jól működő államot, korrupciómentes közéletet!
- A családi, a közösségi, a nemzeti értékek védelmét, támogatását!
- A tudás, a szakértelem, a munka megbecsülését!
- Tanult, művelt, becsületes fiatalokat, az idősek megbecsülését!
- A vidék felzárkózását, a gazdálkodók létbiztonságát!
- Munkahelyteremtést, a munkanélküliség csökkentését!
- A szegénység enyhítését!
- Méltányos közteherviselést!
- Az egész társadalom egészségvédelmét szolgáló egészségügyet!
- A hazai vállalkozások támogatását!

A KDNP értékelvű, a közjó előmozdításán munkálkodó párt

Mindennél fontosabb az ember, fontosabb a tőkénél, a vagyonnál, a hatalomnál, az államnál, a jogszabályoknál. Ezért nem a tőke, hanem a munka a gazdasági rend alapja. A magántulajdon jogos, de vannak korlátai. A közösség joga és kötelessége, hogy megfelelő törvényekkel garantálja, hogy a magántulajdon joga ne váljon mások kizsákmányolásává és kirívó társadalmi egyenlőtlenségek forrásává. Igazságosság nélkül nincs tartós béke és nincs emberhez méltó élet. Ami igazságtalan, az nem lehet törvényes. Új közszellemre van szükség, hogy minden szinten működőképes demokratikus közösségek szülessenek meg. Ilyen közösségek működése által születhet meg az a társadalom, mely az igazság, az igazságosság, a szabadság és a szeretet pilléreire nyugszik.

A múlt évszázadban a magyar társadalom nagyon sok válságot élt át. Ezek a válságok mindegyike hazánkat tragikusan sújtotta. Az első világháborút követő békediktátum, majd a második világháború és az azt követő évtizedek mind, mind jelentős veszteséget okoztak hazánknak és a magyar nemzetnek. A rendszerváltozás időszakát a magyar társadalom nagy reményekkel várta. E remények nem teljesedtek be. Az elmúlt tizenöt évben feszítő ellentmondások keletkeztek. Miközben a közösség vagyona elolvadt, az adósságállomány nem csökkent, sőt jelentősen növekedett. A társadalom egyes rétegei rendkívüli módon meggazdagodtak, míg másoknak ínséges élet jutott. Az elmúlt évtizedekben hazánk súlyos demográfiai válságba jutott: a megszületett gyermekek száma drámaian csökken, míg a halálozás rendkívül magas. A csökkenő gyermekáldás, a jövőbe vetett hit megroppanásának bizonyítéka, melyet a családok biztonságának erősítésével sürgősen orvosolni kell.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk ezeket a problémákat nem oldja meg, sőt ha nem készülünk fel megfelelő módon és nem folytatunk megfelelő társadalompolitikát, az ellentmondások nem hogy csökkennének, hanem még növekedni is fognak. A Kereszténydemokrata Néppárt számot vetve az elmúlt másfél évtized tapasztalataival is, olyan politikát javasol, amely az egész társadalom felemelkedését szolgálja és enyhíti a legkirívóbb ellentmondásokat.

Programunk az emberiség által felhalmozott értékeken, a keresztény egyházak társadalmi tanításán és pártunk alapelvein alapul:

1. Az ember közösségi személyiség
Az ember közösségi lény, aki a másik emberrel való kapcsolatában valósítja meg önmagát, így nem a kollektivizmus vagy individualizmus egyoldalúságai, hanem a közösségi perszonalizmus felel meg természetének. Az ember társadalmi tevékenységének alapja és mércéje a közjó szolgálata.
2. A társadalom alapja a család
A család a társadalom mással nem helyettesíthető alapja. A családot a KDNP egy férfi és egy nő életszövetségének tekinti. A KDNP számára elfogadhatatlan, hogy egyneműek kapcsolatára a család szót használják, A családot védenünk és támogatnunk kell minden rendelkezésünkre álló eszközzel. A gyermekek tudatos vállalása értékteremtő hivatás, és az államnak és a társadalomnak kötelessége, hogy polgárai részére megteremtse a gyermekvállalás feltételeit.
3. Az emberi méltóság feltétlen tisztelete
A Kereszténydemokrata Néppárt vallja, hogy minden ember egyszeri és megismételhetetlen szabad szellemi létező, önmagában feltétlen érték, akinek a méltósága sérthetetlen. A KDNP hitet tesz minden emberi élet tisztelete mellett, a fogantatástól a természetes halálig.

Nemzetpolitika

1. A nemzetpolitika szerepe
A társadalommá szerveződő emberi közösség alapformája a nemzet. Az ember a közösségtől kapta nyelvét, kultúráját, identitását. A nemzet olyan történelmi sors- és kultúrközösség, amelynek feladata, hogy értékeit tagjai és más nemzetek számára gyümölcsözővé tegye. Minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték, ezért bármelyik eltűnésével az egész emberiség lesz pótolhatatlanul szegényebb. A nemzet: nyelv, kultúra, emlékezet és tetterre kész akarat, – az értékek megőrzésére, kibontakoztatására, felmutatására. Ez a nemzet-építés munkája.

Az egységes Európa is csak az egyének és közösségek megőrzött és felmutatott, sajátos értékeiben valósulhat meg. Az egységes Európa és a nemzeti identitás kölcsönösen feltételezi egymást. Európa nem formátlan tömegekből, hanem az egységre felkészülő nemzetekből áll.

2. A nemzetek Európája
Európa történelmében a nemzeti lét meghatározó volt. Az európai államok közössége az Európai Unió, amelytől elvárható, hogy nemcsak gazdaságilag, hanem minden más vonatkozásban is segíti (kultúra, tudomány, stb.) a közösségben élő nemzetek megerősödését. Álláspontunk szerint, nem ismerhető el, hogy a nemzeti kisebbségek jogvédelme a szóban forgó állam kizárólagos belügye, mert az a nemzetközi jogrend szerves része, a nemzeti kisebbségek megfelelő jogvédelme az állam belső szilárdságának és biztonságának záloga, a nemzeti kisebbségek jogvédelmének, a személyi és kollektív jogoknak elismerése az illető állam demokratikus fejlettségének fokmérője. A fenti elvi álláspontot alkalmazni kívánjuk mind a határainkon belül élő nemzeti kisebbségekre, mind a határainkon kívül élő magyar nemzeti kisebbségek jogainak érvényesítésénél. Megítélésünk szerint a nemzetközi szervezetekben a magyar félnek a nemzeti kisebbségi közösségek kérdését napirenden kell tartani és a megoldásokban kezdeményező szerepet kell játszania.
3. Magyarság újraegyesülése
A magyarság szellemi újra egyesülésének érdekében következetes politikát folytatunk.

A Kereszténydemokrata Néppárt jó kapcsolatokra törekszik a Magyarországgal szomszédos országokkal. A határon túli magyarság szülőföldjén való boldogulását kívánjuk. Ezért támogatjuk a határon túli magyarság különböző típusú és szintű autonómiáit. Így a személyi és nyelvi, valamint az önkormányzati és területi autonómiák egymásra épülő rendszerének megvalósulását. Ezek az autonómiák a kárpát-medencei népek tartós békéjének gazdasági, társadalmi felemelkedésének és a politikai stabilitásnak is feltételei. A Kereszténydemokrata Néppárt támogatja a kettős állampolgárság intézményének megteremtését a határainkon túl élő magyarság számára.

A Kereszténydemokrata Néppárt szoros és jó kapcsolatokra törekszik a határon túli magyarság legitim és valóságos politikai pártjaival és társadalmi érdekképviselői szervezeteivel, a határon túli magyarság egyházaival és más egyesületeivel, a határon túli magyarság gazdasági életének szereplőivel, írott és elektronikus sajtójával, pártunk lehetőségei szerint segíti ezen szervezetek munkáját.

Egyházpolitika

1. Egyház és állam
A KDNP elfogadja azt az alkotmányos elvet, hogy a Magyar Köztársaságban az egyházak az államtól elválasztva működnek. Ez azonban nem jelenti értelemszerűen az egyházak és a társadalom elválasztását. A KDNP az egyházak és az állam szabadságának és együttműködésének híve. Az állam felelős az állampolgárok vallásgyakorlatának alkotmányos szabadságáért és az egyházak szabad működéséért. A társadalom számára az egyházak működése önmagában is érték, ez és a közszolgálat indokolja a fenti támogatást, ezért az egyházak anyagi támogatásra is igényt tarthatnak. Ez a költségvetési támogatás azonban nem járhat az államhatalom részéről az egyházak belső életébe való beavatkozás igényével. Fel kell lépni azok ellen a jelenségek ellen, amelyek a vallás iránti érdeklődést kihasználva az egyénre és a társadalomra káros tevékenységet folytatnak, erkölcsnemesítés helyett erkölcsromboló hatásúak, szertartások címén az élvezeti szerek terjesztését szolgálják, vagy egyéb emberellenes tevékenységet folytatnak. Ennek érdekében szükséges az egyházak bejegyzéséhez az egyház tanainak rögzítése.
2. Az egyházak a közjó előmozdítói
Az egyházak közhasznú intézmények is, mert társadalmi szerepvállalásukkal is hozzájárulnak az emberek boldogulásához. A KDNP támogatja az egyházak társadalmi szerepvállalásának megerősödését. Az egyházak meghatározó szerepet játszanak a társadalom erkölcsi tudatának kialakításában. Ez irányú tevékenységüket a közjó érdekében ugyancsak támogatni szükséges. Az egyházak, illetve felekezetek számarányuknak és történelmi szolgálatuknak megfelelő súllyal kapjanak nyilvánosságot a tömegtájékoztatás minden formájában. Nagyra értékeljük és támogatjuk az egyházaknak a határon túl élő magyarság önazonosság tudatának megőrzése érdekében kifejtett tevékenységét. A más népekhez való közeledés terén is nagy jelentőséget tulajdonítunk az azonos vallásúak nemzetközi kapcsolatainak.

Kül- és biztonságpolitika

1. Európai integráció
Olyan nemzeti gazdaság és társadalompolitika megfogalmazására van szükség, amely

hazánk társadalmának és a határon túli magyarság érdekeit egyszerre szolgálja. A csatlakozással a nemzetpolitika feladatai nemhogy csökkennének, hanem növekednek. Az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk rendkívül sok feladatot ró a magyar államigazgatásra, hiszen a tágabb integrációban való sikerességünk döntő mértékben függ a hazai adminisztráció működőképességén és érdekérvényesítő képességén. Az Európai Unióhoz történt csatlakozás önmagától semmilyen hazai problémát nem old meg, sőt amennyiben a hazai intézmények és a magyar társadalom nem megfelelő módon reagál a kihívásokra, helyzetünk hosszabb távon még romlani is fog. Sürgős cél a felzárkózást szolgáló stratégia tervek megalkotása.

2. Hazánk és a globalizáció
Hazánk felemelkedése érdekében a magyar hagyományokon alapuló, más országok jó tapasztalatait felhasználó hosszú távú nemzetépítő stratégiát szükséges kidolgozunk. Ahhoz, hogy hazánk a világgazdasági változásokban helytálljon, tudatos politikára van szükség. A globalizációs nyomás nemcsak hazánk gazdaságát, hanem társadalmát és kultúránkat is érinti. Megmaradásunk záloga az elmúlt ezer esztendőben is nyelvünk és kultúránk volt. Ezért rendkívül fontos, hogy a mindenkori kormányok a nemzeti kultúra intézményeinek támogatását elsődleges prioritásként kezeljék. Nyelvünk fennmaradása az angol nyelv nyomása alatt tudatos nyelvpolitikát és nyelvnevelést igényel. A globalizáció nemcsak veszélyeket, hanem pozitív kihívásokat is jelent. Vannak olyan sikeres kisnemzetek – mint például a finnek – akik tudatos, gazdaság- és társadalompolitikával, a globalizáció kihívásaira sikeresen reagáltak. Az elmúlt időszak nem romlást, hanem gazdasági virágzást hozott számukra.
3. Nemzetvédelem
Hazánk csatlakozott a világ jelenlegi legjelentősebb biztonsági szövetségéhez, a NATO-hoz. Csatlakozásunk számos új feladatot jelent hazánk biztonságpolitikai intézményei számára. A NATO tagság javítja hazánk nemzetbiztonságát, de sok kérdésre nem ad teljes körű választ. Hazánk honvédelmi és biztonságpolitikai vezetése az ország számára új nemzetbiztonsági stratégiát kell, hogy kidolgozzon. A professzionális magyar honvédség megteremtése, a nem elégtí ki a katasztrófa helyzetek elhárításának, illetve a területvédelem alapvető funkcióinak követelményeit. Ezért szükségesnek tartjuk és támogatjuk a magyar hagyományokon alapuló Nemzetőrség létrehozását. A katonai pálya az utóbbi évtizedekben jelentősen veszített presztízséből. Fontosnak tartjuk, hogy hosszabb távon újra rang legyen hivatásos katonaként hazánkat szolgálni.
4. Nemzetbiztonsági Szolgálatok megújítása
A rendszerváltozás máig lezáratlan problémája a múlt lezárása a Nemzetbiztonsági Szolgálatok megújítása. A múlt lezárásának olyan módját támogatjuk, amely a jogtalanság időszakában sérelmet szenvedtek érdekeit, emberi méltóságát szolgálja. Olyan Nemzetbiztonsági Szolgálatokra van hazánknak szüksége, melyek nem a múlt erőit és jelenleg is működő politikai pártokat szolgálnak, hanem hazánk polgárainak, a magyar vállalkozásoknak és az egész magyar nemzetnek az érdekeit.
5. Hadiipar a nemzeti iparfejlesztésért
NATO-tagságunk esélyt ad beszállítói szerepre egy nagyobb integrációban és ez esélyt ad a hadiipar fejlesztésére. A hadiipar mindenütt a világon a technológia intenzív iparágak legfontosabb megrendelője, fejlesztője. Hazánk iparpolitikája az utóbbi évtizedekben figyelmen kívül hagyta ezt a fontos szempontot. Megítélésünk szerint rendkívül fontos, mind tudománypolitikai, mind iparpolitikai, mind foglalkoztatáspolitikai szempontból a nemzeti hadiipari stratégia megfogalmazása.

Önkormányzatok

1. Polgári
A kölcsönös kisegítés elve (szubszidiaritás) alapján, a közigazgatás különféle önkormányzatokban valósul meg, és lehetővé teszi, hogy a problémák ott oldódjanak meg, ahol azok a legeredményesebben és leghatékonyabban megoldhatók. A helyi közigazgatás létrejöttét a rendszerváltozás fontos eredményének tartjuk, és fenntartása mellett kiállunk.
2. Hatékony közigazgatás
A magyar közigazgatás középszintjén érzékelhető ellentmondások alapján indokolt a rendszer felülvizsgálata, az állam és az önkormányzatok szintjeinek összehangolása érdekében. A területi adottságok, a magyar közigazgatási hagyományok és az ésszerűség szem előtt tartásával el kell végezni a területi államigazgatási szervek teljes körű felülvizsgálását annak érdekében, hogy a feladatok és hatáskörök megosztása ésszerűbben, a lehetőségekhez képest jobban történjék meg.
3. A közigazgatási szintek együttműködése
Hazánk közigazgatása magán viseli a felemás rendszerváltozás jegyeit. A közigazgatási szintek feladatai nem pontosan lehatároltak, nem egyértelmű az állam, a megye-régió és a helyi önkormányzatok feladat elhatárolódása és az ehhez kapcsolódó finanszírozás. Ezekre a problémákra még ráakódik az EU csatlakozás kapcsán a régiók meghatározásának több éve húzódó, mindmáig nem lezárt kérdése. Új finanszírozási rendszert dolgozunk ki, mely egyszerre szolgálja a leszakadó térségek felzárkózását és a közfeladatok lehatárolódásának egy átláthatóbb ésszerűbb rendjét.
4. Elmaradott térségek felzárkóztatása
Hazánk térségeinek fejlettségi különbségei az elmúlt tizenöt évben nemhogy csökkentek volna, hanem növekedtek. Egyes térségek messze a társadalmi átlag alá süllyedtek. Határozott politikai célunk e különbségek csökkentése, a leszakadt térségek felzárkóztatása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a tanyavilág, a kis falvak a vidék életfeltételeinek biztosítására. Az iskola, a postahivatalok, az orvosi ellátás alapvető feltételei a kistelepülések életképességének, fenntartásuk, fejlesztésük nemzeti érdekünk.
5. Gyarapodó ország, fejlődő főváros
Hazánk fővárosa az elmúlt évtizedben az alkalmatlan és felelőtlen városvezetés miatt fokozatosan veszített interregionális szerepéből. A KDNP a közép-európai régióvezető városának szerepét szánja Budapestnek., amelyhez a város kiváló gazdaságföldrajzi adottságokkal rendelkezik. Ehhez megalapozott koncepciózus várospolitika és rátermett városvezetés szükséges. Tűrhetetlen ahogy a nyomor, a szemét és a káosz ellepi fővárosunkat. Új programokat alkotunk a hajléktalanság enyhítésére. Szociális bérlakásokat építünk a fiatalházasok számára.
Újjászervezzük a főváros közlekedését. A lakótelepek leromlását megállítjuk, és a lakásmobilitás növelésével javítjuk az előregedő környezet megújulását. A főváros önkormányzati rendszerét úgy kell átalakítani, hogy a város önkormányzati irányítása és igazgatása egységesebb politikai és szervezeti keretekben történjen. A főváros fejlődése nem választható el a körülölelő régiótól, ezért az 1949-ben megszüntetett Fővárosi Közmunkák Tanácsának visszaállítását kezdeményezzük az ésszerű város- és régiófejlesztés érdekében.
6. Szavak helyett tettek: valódi cselekvési program a főváros polgáraiért
Hazánk fővárosa az utóbbi 15 évben folyamatosan veszített regionális vonzásából. A budapesti polgárok szuburbanizációba történő kitelepülése jól mutatja a város vonzóerejének csökkenését, a városvezetés tehetetlenségét. Budapest-programunk célja, a főváros polgárai számának gyarapodása, a szuburbáció és Budapest közötti új

egyensúly kialakítása. A város, mint azt már Arisztotelész leírta, célja polgárainak életminősége. Olyan fővárost szeretnénk, ahol a város polgárai biztonságban, jókedvvel léphetnek utcára. Ennek érdekében korlátozzuk az autóforgalmat, javítjuk a tömegközlekedést, támogatjuk az elővárosi vasúthálózat fejlesztését, a főváros és a kerületek között együttműködést alakítunk ki, olcsó, jó infrastruktúrával ellátott telkek kialakítása érdekében.

Jogalkotás

1. Ami igazságtalan, az ne lehessen törvényes
A szabadság valóban nagy dolog. Ezt az elmúlt évszázad tapasztalatai alapján mindnyájan jól tudjuk, de a szabadság önmagában csak lehetőséget ad a helyes cselekvésre, azonban sajnos a helytelenre is. Igazságosság nélkül nincs tartós béke, és nincs emberhez méltó élet. A jog értékeket is közvetít. A polgári jog és a büntetőjog újrakodifikálása során hangsúlyosan szerepet kell, hogy kapjon a közjót, a közösség érdekeit előmozdító értékrend.
2. Új Alkotmányt
A rendszerváltozás lezárulása lehetővé teszi új alkotmány megalkotását. Az új alkotmánynak az alábbi kérdéseket is szabályoznia kell:
 - o Az Alkotmánybíróság státusának újraszabályozása és eljárási szabályainak megalkotása.
 - o A bíróságok anyagi függetlenségének biztosítása.
 - o A „föld”-nek, mint az ország fizikai területének tulajdonjogi szabályozása
 - o Az emberi élet teljes körű védelmét
 - o A család és emberi értékek védelmét
3. Új választójogi törvényt
Választási rendszerünk az elmúlt négy választás során felemásan vizsgázott: jól szolgálta a stabil kormányzás alapvető érdekét, másfelől azonban számos kételem, probléma vetődött fel. Az elmúlt választások tapasztalatai alapján újjá alkotjuk Hazánk választási rendszerét. Célunk kisebb parlament, arányosabb rendszer és kételemmentes választási eljárás.
4. Átgondolt jogalkotást
A hazai jogalkotás kapkodó, a valós folyamatokkal gyakran nem kellően számoló. Gyakran kell korábbi pontatlan jogszabályokat korrigálni. Minőségbiztosítási elemeket kell a jogalkotás folyamatába iktatni.
5. Hatékony és jól működő igazságszolgáltatást
Hazánk igazságszolgáltatása a megnövekedett terhek alatt roskadozik. Gyakoriak az elhúzódozó perek, a joggal való visszaélés. A társadalom jogbiztonságba vetett hite kezd meginogni.
Az igazságszolgáltatás az állam alapfeladatai közé tartozik, így köteles azt megfelelő módon finanszírozni. Több forrást juttatunk az igazságügynek. Az igazságügyi vezetéstől elvárjuk, a helyzet megoldására alkalmas program alkotását.

Gazdaságpolitika

A jelen kormányzati ciklus elhibázott, koncepciótlan gazdaságpolitikája illetve annak hiánya súlyos válság szélére sodorta hazánkat:

- A romló költségvetési hiány nemcsak az euro bevezetését halaszthatja, hanem súlyos növekedési válsághoz is vezet
- A magyar gazdaság másik és talán elsődleges problémája a folyó fizetési mérleg állandósult és kumulálódó hiánya. Ez az állandósult és kumulálódó hiány teszi lehetetlenné a gazdasági növekedés egészséges, kiegyensúlyozott feltételek közti meggyorsítását vagy akár a jelenlegi növekedési ütem fenntartását, és ezért ez a végső oka a költségvetés hiányának. Hazánk nemzetközi fizetési kötelezettségei elérték azt a szintet, amely már nehezen kezelhető, és súlyos problémákat okoz.
- A fenti két válságtünet „természetes velejárói”: a környező országoknál magasabb infláció és a magas kamatszint

A fenti tünetek egymás hatását fokozó lánc folyamatba szerveződnek. Határozott, megfontolt gazdaságpolitikával elkerülhetők az akut problémák, de tudatában kell lennünk annak, hogy ez erőfeszítést és áldozatokat igényel. A gazdasági vezetésnek át kell rendeznie a gazdaságpolitika prioritásokat. Az elsődleges probléma a nemzetközi fizetési pozíció bizonytalansága, és az elsődleges feladat a gyorsan halmozódó tartozások további növekedésének legalább a fékezése. A gazdaságpolitika központjába kell állítani az exportképesség növelését és az importigényesség csökkentését mind az áruk, mind a szolgáltatások terén. A nyitott és a külkereskedelem előnyeinek kihasználására törekvő gazdaságpolitikának azonban az előfeltétele, hogy az ország kereskedelmi és fizetési mérlegének pozíciója megengedje az ilyen nyitott és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kiterjesztésére törekvő gazdaságpolitika követését. Az elmúlt évtizedben torz, duális jellegű gazdaság jött létre. Határozottan elkülönül a külföldi tulajdonban lévő és nagyrészt exportra termelő kapacitás, illetve a belföldi gazdaság. A gazdaság pusztá létezését multinacionális vállalatok exporttöbblet teszi lehetővé, míg a „hazai gazdaság” akkora importtöbbletet alakított ki, amely a gazdaságnak ezt a részét a másik rész exportja nélkül életképtelenné tenné. Ez a duális, jelleg súlyos veszélyekkel jár. A magyar gazdasági jelenlegi körülményei között, tekintettel a folyó fizetési mérleg tartós hiányára és ennek az utóbbi időben bekövetkezett növekedésére, megalapozottnak látszik az a nézet, hogy a fejlődés stabilizálásának és meggyorsításának kulcsa elsősorban az exportteljesítmény növelése lehet. Nem lehet elháríthatatlan akadálya annak, hogy a legutóbbi években az exportra termelő félben tapasztalható dinamikus fejlődés tovább gyorsuljon, és a hazai félre is kiterjeszhető legyen. Ennek a termelési kultúrának megvannak az évszázados történelmi hagyományai, és már az eddigi fejlődés is ezekre épült.

1. Nemzeti gazdaságpolitika
Az új gazdasági rend kialakulása nagy áldozatokat követelt. Drámaian csökkent a foglalkoztatottság. A hazai vállalkozások e rövid időszak alatt kellő támogatás híján nem váltak igazán versenyképesé. A piacépítésből, a gazdaság fejlesztéséből ezért az állam nem vonulhat ki. Az állam feladata a hatékony szociális piacgazdaság létrehozása és folyamatos működtetése. Gazdasági koncepcióváltás szükséges. Olyan gazdaságpolitikát tartunk elfogadhatónak, mely egyszerre szolgálja a foglalkoztatás bővülését, a hazai reálszféra erősítését és az arányos közteherviselést. Csak hatékonyan működő, hosszútávon növekvő és környezetünket erőforrásainkat ésszerűen felhasználó gazdaság esetén lehet megvalósítani társadalmi céljainkat.
2. Foglalkoztatáspolitikai
A gazdasági átalakulás másfél millió munkanélkülit eredményezett. Új munkahelyek teremtése ezért a magántulajdonú gazdaságnak és az államnak egyaránt közös feladata.

1. Összhangban a gazdaság és a szociálpolitikai célkitűzésekkel a foglalkoztatáspolitikának ösztönöznie kell új munkahelyek létrehozását. Kiemelt célunk a részmunkaidős foglalkoztatás bővítése (pl. a gyermeknevelésből a munka világába visszatérő édesanyák számára), a leszakadó térségek és társadalmi rétegek felzárkóztatása, a cigány kisebbség munkához jutásának elősegítése.
2. Az induló vállalkozások adminisztrációs terheinek csökkentése szükséges, különösen ha munkahelyteremtés történik.
3. Az elmaradt térségekben közmunka programok indításával kell elősegíteni a munkanélküliség enyhítését.
4. A nők munkahelyi jogvédelmét erősíteni szükséges, különös tekintettel a gyermeket váró, kisgyermekes és tartósan beteg gyermeket nevelő nőkre.
5. A nyugdíjazási kor előtt állók fokozott munkajogi védelme szükséges, megvédve ezt a réteget a munkanélküliségtől és hasznosítva a társadalom számára is fontos munkatapasztalataikat.
6. Az érdekegyeztetés fontossága miatt meg kell teremteni a dolgozók tényleges érdekvédelmének intézményrendszerét.

3. Iparpolitika

Nemzeti felemelkedés nincs nemzeti ipar nélkül. Ez elmúlt évtizedekben a hibás gazdaságpolitika és a nemzetstratégiával nem összehangolt privatizáció eredményeképpen hazánk ipari termelése jelentősen lecsökkent. A privatizáció eszköz és nem cél, a jelenleg közösségi tulajdonban lévő termelő és szolgáltató kapacitások magánosítást a nemzet, a társadalom hosszú távú érdekeinek kell alárendelni. Az ipar- a fejlesztés-és tudománypolitika összehangolásával meg kívánjuk erősíteni a hazai vállalkozásokat. A regionális együttműködés – eddig képtelen ki nem használt – lehetőségeinek kihasználásával támogatjuk a szomszédos országok régióival történő együttműködést. A munkahelyek megőrzése és a fogyasztók védelme érdekében szükséges a hazai termékek védelme a hazánkat elárasztó kétes eredetű, silány termékekkel szemben.

Energiapolitika

A kereszténydemokrata megközelítés szerint az állam alapvető kötelessége, a közösség érdekeinek érvényesítése, a közjó érdekében az energiapolitika területén is. A modern kor vívmánya a fejlett, biztonságos és megfizethető áru energia közszolgáltatás. Az utóbbi évtizedek kormányai a külföldi befektetők, a multinacionális energiaszolgáltatók érdekeit a szükségesnél erőteljesebben vették figyelembe az energiapolitika kialakításakor. A közösségi érdek érvényesítése háttérbe szorult, helyébe a privatizáció, a liberalizáció, és a dereguláció koncepciója vált egyoldalúvá.

Az energiaprivatizáció és -liberalizáció, valamint az EU csatlakozásunk alapvetően új helyzetet teremtett, paradigmaváltásra van szükség az energiapolitikában. Az új nemzeti energiapolitika (stratégia) kidolgozása sürgető feladattá vált. A jövő nemzeti energiapolitikája egyre inkább nem csak szakmapolitikai kérdés, új megközelítési módra lenne szükség, a nemzetstratégiai célok figyelembevételével kell az egymásnak ellentmondó szempontok: ellátásbiztonság, szociális biztonság (megfizethetőség), környezetvédelem, versenyképesség, munkahelyteremtés, területfejlesztés, lakás- és

vidékgazdálkodás, stb. figyelembevételével az optimális energiapolitikára törekedni.
Energiapolitikai javaslatunk:

Az állam szerepvállalása. A kialakult vegyes tulajdonú energetikában helyre kell állítani a nemzeti szuverenitást megtestesítő állam (önkormányzat) felelős szerepét. A nemzeti energetikai vagyon védelme. A központi kormányzat és az önkormányzatok csak a törvényalkotói és szabályozói funkciók gyakorlásával nem tudják a közösség érdekében szükséges befolyásolást megvalósítani. Ezért a magántulajdon mellett, szükség van az energiapiacra jelentős piaci erőt felmutató közösségi (állami, önkormányzati) tulajdonosi jelenlétre is. Le kell állítani az energiaprivatizáció minden formáját, törvénybe kell foglalni a megmaradt vezetékes energiarendszerek közösségi (állami és önkormányzati) tulajdonát. Nemcsak megőrizni, de visszavásárlással, beruházásokkal és külföldi befektetésekkel növelni kell a magyar közösségi energetikai tulajdont, annak arányát. A távhőellátásban támogatni kell a többségi önkormányzati tulajdonú városi (termelő és szolgáltató) hőszolgáltató társaságok létrehozását.

Költségvetési és adópolitika. Összehangolt és átlátható, az energia-és környezetpolitikai célokat egyaránt szolgáló integrált adórendszert kell kialakítani, amelynek fokozatos bevezetésénél tekintetbe kell venni a fogyasztók teherbíró képességét is. Nemzetközi kötelezettségeink mellett főleg saját nemzeti érdekünk a környezetvédelmi jellegű energiaadók ésszerű alkalmazása, amelyekkel az energiaszolgáltatás jövedelem elosztását lehet célszerűen módosítani. Közérdekű szolgáltatások szabályozása. A közművek társadalompolitikai célokat valósítanak meg. Nemzeti érdek, hogy a piaci verseny veszteségeinek is biztosítsuk az alapvető, minimális szintű közérdekű szolgáltatásokat, amelyeknek az EU direktívákkal összhangban lévő garanciáit rögzíteni kell. Jelenleg az energetikai rendszerek közül – a nélkülözhetetlenség sorrendjében – ide tartozik a villamosenergiaszolgáltatás, gázellátás, távfűtés. Ezeknél a közérdekű szolgáltatásoknál – a versenypiaci beszerzés alternatívájaként – fenn kell tartani az állami, hatósági önköltségalapú ármegállapítást; a rászorulóknak szolgáltatásból való kiesésének megakadályozására, kedvezményes szociális energia-tarifákat kell bevezetni. Biztosítani kell a hatékony fogyasztói érdekvédelmi szervezetek létrejöttét és törvényes működési feltételeit.

Energiatörvény. A magyar energiapolitika alapjait egy általános energiatörvényben kell összefoglalni. Ebben kell meghatározni az állami szerepvállalás területeit, az energetika állami intézmény rendszerét.

Hatósági ármegállapítás. A hatósági ármegállapításnak hatékony önköltség ellenőrzésen kell alapulnia. A piaci profitot meghaladó jövedelem elvonást, mint indokolatlan árnövelő tényezőt, a közbeszerzési törvény módosításával kell megakadályozni. A közszolgáltatást végző társaságoknak kötelező legyen a vállalatból „kiszervezett” tevékenységek közbeszerzési pályáztatása.

Szociális jellegű tarifák A szociális tarifa lényege: egy fogyasztási tömbre kedvezményes a díj, e felett pedig magasabb díjat kell fizetni. A kedvezményes fogyasztási tömb kialakításánál – a nagycsaládosokra tekintettel – figyelembe kell venni az eltartott gyermekek számát. Fontos, hogy érdemi támogatást jelentő kedvezményre van szükség: a kedvezményezett tömb tarifája ne legyen magasabb az ellátás változó költségénél. Ennek logikája az, hogy e fogyasztások kiesése esetén a szolgáltatások állandó költségeit amúgy is a többi fogyasztónak kellene megfizetni. A tarifák nyújtotta kedvezmény forrásai, a társadalmi szolidaritás mellett: gáznál a hazai termelés bányajáradéka, villanynál az olcsóbb paksi termelés. Kutatás-fejlesztés, oktatás. A magyar hagyományoknak megfelelően az egyik

legfontosabb hazai „energiaforrásunk” az energetikai tudás volt. Az energiaprivatizációval párhuzamosan a hazai energetikai kutatás-fejlesztés szinte teljesen leépült. Az új energiapolitikai koncepcióban, az abban foglalt feladatokhoz illeszkedően meg kell fogalmazni az e területre eső célkitűzéseket is. Ki kell térni a tudásbázis fejlesztésére, az új technológiák fogadásához és fejlesztéséhez szükséges kutatási és oktatási feltételek létrehozására. Külön hangsúlyt kell fektetni az energetikai műszaki felsőfokú oktatás fejlesztésére, a szükséges intézményi feltételek biztosítására.

Az energetika szervezeti megerősítése. Az ipart, a közlekedést, a mezőgazdaságot, a vidékfejlesztést, a környezetvédelmet és a lakosság életminőségét egyaránt érintő komplex energetikai feladatokat koordinálni kell. Nemzeti villamos társaság. Az MVM Rt. tulajdonában maradt villamos társaságokból erős, nemzetközi méretekben is versenyképes nemzeti villamos társaságot kell létrehozni.

Ellátásbiztonság. Geopolitikai és gazdasági helyzetünkben adódóan „híd-szerepet” tölthetünk be a nyugat-európai és a kelet-délkelet európai országok között az energetikában is. Alapvető célkitűzésnek kell lenni minden energiapolitikai megfontolásnál, hogy ennek hasznát a magyar energetika, a magyar társadalom élvezze. Az ellátásbiztonság hosszú távú műszaki-gazdasági kockázatainak mérséklése érdekében az országnak a villamosenergia-ellátásban a szilárd, a nukleáris és a szénhidrogén energiahordozó hármására kell építenie energia stratégiáját. Erőmű létesítési irányelvek. Az erőműstruktúra kialakításánál a rendszer-szemponctokat és a szabályozhatósági követelményt kiemelten kell kezelni. Olyan erőmű építési politikát támogatunk, amely egyszerre szolgálja az ellátásbiztonságot és nemzeti érdekeinket.

Távfűtés. Az államnak elő kell segíteni, hogy teljes vertikumú önkormányzati (termelő és szolgáltató) távfűtő, sőt energiaszolgáltató társaságok jöjjenek létre. Ez biztosíthatja az ár-érzékeny, sérülékeny lakossági fogyasztók részére a legalacsonyabb értékesítési árat. Támogatni kell, hogy az önkormányzatok tulajdonosi pozícióba jussanak, ami például úgy lenne elérhető, ha a privatizált, külföldi tulajdonú hőtermelő és a városi tulajdonú „szolgáltató” fúziója révén egyes tulajdonú városi távhő közművek jönnének létre, amelyekben a városoknak többségi tulajdona lenne. Hőszolgáltatással kapcsolt villamosenergia-termelés. A jelenlegi szabályozás a nem hatékony kapcsolt energiatermelést is támogatja, s ennek következtében nem ösztönöz a távfűtésben lévő „megtakarítási potenciál” kiaknázására. Energiatakarékosság. A legnagyobb megtakarítás az energiatermelésben és energiaátalakításban lenne elérhető, ezért kulcskérdés az erőműépítés és hőtermelés ilyen célú befolyásolása.

4. Közlekedésfejlesztés

A társadalmi munkamegosztás kiteljesedése, a termelés és fogyasztás tér- és időbeli eltávolodása, a munkával, képzéssel és szabadidőtöltéssel kapcsolatos mobilitási igények növekedése nélkülözhetetlenné teszi a közlekedési infrastruktúra érdemi fejlesztését. Megítélésünk szerint a közösségi szolgáltatások része a tömegközlekedés. A közösségi közlekedésnek előnyt kell biztosítani és a közösségi közlekedési hálózatokat, eszközparkot közösségi tulajdonban kell tartani. Ahhoz, hogy Magyarország kihasználhassa regionális helyzetéből adódó előnyöket, meg kell teremteni az ország közlekedés földrajzi helyzetéhez méltó infrastrukturális és üzemeltetési feltételeket. A lemaradások felszámolásában kiemelten kell kezelni a méltánytalanul elmaradt településeket és régiókat.

A közlekedés és hírközlés üzemeltetését és fejlesztését – mint a munkahelyteremtés és munkahelymegtartás egyik fontos eszközét – a szociálpolitika aktív részeként is kell tekinteni.

Pártunk elsődleges fontosságot tulajdonít a tömegközlekedés újraszervezésének, mind a városokon belül, mind a települések között. A közlekedés az emberek életminőségére és a gazdaság fejlődésére gyakorolt hatása miatt kulcsfontosságú ágazat. A közlekedési beruházások összetett hatásuk miatt az ország fejlődésének leghatékonyabban megtérülő beruházásai közé tartoznak, nemzeti fejlődés elképzelhetetlen a társadalmi kapcsolatok és gazdasági folyamatok háttéréként szolgáló korszerű infrastruktúra megteremtése nélkül. Célunk hazánk külfölddel való kapcsolatának európai színvonalú megteremtése és távlatos fenntartása, másrészt országon belül a sorsukra hagyott térségek további leszakadásának megakadályozása. Nyugat-európával a gazdasági, társadalmi, kulturális kapcsolatok erősítése, a környező országok irányában emellett az elszakított nemzetrészekkel a közösség fenntartása követeli meg, hogy a határok fizikai értelemben is könnyen átjárhatók legyenek. A vidék gazdasági és népességmegtartó erejének kulcsfontosságú tényezője a jó közlekedési kapcsolatok kiépítése. Ezen belül is elsődleges a korszerű, mindenki által hozzáférhető közösségi közlekedési kapcsolatok megteremtése és folyamatos fenntartása – ez az esélyegyenlőség és a hosszú távú fejlesztések alapja. Az elmúlt évek egyoldalú fejlesztései, az autópálya program minden más józan célt háttérbe szorító erőltetése látványos propagandaelemei mellett elfogadhatatlan aránytalanságokat eredményezett. A mai európai trendektől gyökeresen eltérő prioritások számos területen növelték elmaradásunkat, amelynek leküzdése csak a következő évek nagyszabású, gyors fejlesztéseivel képzelhető el. A szállítási teljesítmények alapján ma Magyarországon az európai gyakorlatnál magasabb a közösségi közlekedés részaránya, ám színvonala messze elmarad attól. Mivel az EU irányelvei egyértelműen a közösségi – és ezen belül elsősorban a kötöttpályás – közlekedés elsődlegessége mellett állnak ki, a fejlesztések célszerű iránya adottságainkkal és közlekedési szokásainkkal összhangban áll. A kizárólag egyéni, közúti megközelítésre alapozott rendszerek a társadalom tagjainak jelentős részét (gyermekek, diákok, idősök, autóval nem rendelkezők, egy autóval rendelkező családokban a családtagok) hozza hátrányos helyzetbe, vagy kényszeríti függőségbe. Emellett a gazdaságilag legaktívabb rétegekre ró további terheket, esetenként kivonva őket a termelésből. A közösségi közlekedés, és különösen a kötöttpályás közösségi közlekedés a mobilitás lehetőségével, a költözés nélküli munkavállalás és tanulási lehetőség esélyével, a munkahelyteremtéssel, az egyes települések állandó és megbízható megközelítésének lehetőségével tartós társadalmi és gazdasági előnyökkel jár, ezért feltétlen elsőbbséget kell élvezzen a fejlesztéseknél. Elfogadhatatlan, mert a leépüléshez vezet az a ma is előforduló gyakorlat, amely a komplex hálózatok egyes elemeit elkülönítve, a hálózati kölcsönhatásokat figyelmen kívül hagyva veti alá gazdasági vizsgálatnak (vasútvonalak menetrendi struktúrával és szolgáltatás visszafejlesztésével való tönkretétele, majd megszüntetése). Hasonlóképpen indokolatlan az egyes alágazatokat minden esetben egymással versenyeztetni együttműködés helyett (ráhordás hiánya, párhuzamos viszonylatok), vagy a társadalmi kötelezettségeket az egyén megoldási körébe kényszeríteni (járatok, viszonylatok megszüntetése, „minimális szolgáltatás” fogalmának bevezetése és szabad értelmezése).

A közlekedési rendszerek hatékony működtetése érdekében a szubszidiaritás elvéből következő szervezeti fejlesztések szükségesek:

- Az állami tulajdonban és kezelésben maradó törzshálózatok európai normáknak megfelelően átalakuló szervezetei mellett a közlekedési alágazatok összhangját megteremtő regionális társaságokat kell létrehozni az állami, önkormányzati és magántulajdon megfelelő arányú bevonásával, a közösségi célok érvényesítését biztosító törvényi szabályozással, és a regionális érdekeket képviselő tulajdoni struktúrával.
- Törvényt kell alkotni a helyiérdekű közlekedési hálózatokról, amely az egységes szabályozás biztonsága mellett lehetőséget teremt a helyi kezdeményezéseknek. Létre kell hozni azokat a regionális közlekedési társaságokat, melyek megteremtik a helyi érdekű összhangot az egyes közlekedési alágazatok között. Ezek tulajdonosi körében helyet kell kapjanak a ma még egymással konkuráló országos és helyi, vasúti, közúti, vízi, légi közlekedési társaságok mellett az önkormányzatok, és bizonyos határértékkel a magáné is. A feladatot rendkívül sürgetővé teszi, hogy az EU szabályozás értelmében 2007-től megjelennek Magyarország vasúthálózatán a külföldi társaságok, abban a helyzetben még nehezebb lesz érvényesíteni a saját érdekeket.

Az eddigiéknél nagyobb hangsúlyt kell kapjanak a közúti és vasúti hálózatok mellett a légi és vízi, valamint a kerékpáros közlekedés elemei is.

- légi közlekedés nemzetközi kapcsolataink nélkülözhetetlen, dinamikusan fejlődő eszköze. Az állami tulajdonú légitársaság szövetségbe integrált megtartása és a légiközlekedés infrastruktúrájában az állam tulajdonosi részvétele stratégiai kérdés. Formája, eszközrendszere indokolhat szakmai vitákat, ténye nem. Törvényi szabályozással kell segíteni az egykori katonai repülőtereket hasznosító, komplex regionális fejlesztéseket segítő reális kezdeményezéseket.
- A hajózás jelenleg szinte kizárólag magánkézben, önállóan üzemel. Hajózásra alkalmas vizeink a jelenleginél nagyságrenddel nagyobb hajózási teljesítményre adnának lehetőséget megfelelő szervezet és infrastruktúra kiépítésével. Újra kell teremteni a hajózás tárgyi feltételeit és a többi közlekedési alágazattal való intenzív kapcsolatát. (Személyhajók, kikötők, menetrendek, folyami teherhajók, kikötővel bíró intermodális logisztikai központok.)
- A vidéki Magyarország közlekedési hagyományai, a környezet védelme, az energiatakarékosság, a gazdasági racionalitás és az európai városok gyakorlata egyaránt indokoltá teszik a kerékpáros közlekedés rendszerszerű fejlesztését. Ez –bár elsősorban helyi vagy regionális feladat – programokkal, tájékoztatással, a nagy alágazatok rendszereibe integrálással segíteni kell a folyamatot
- A főváros közlekedési problémái csak rendszerszemléletű fejlesztéssel oldhatóak meg, támogatjuk az elővárosi vasúthálózat fejlesztését.

Távközlés és informatika
 Hazánkban a hírközlés terén az elmúlt évtizedben jelentős fejlesztések történtek Ennek a fejlődésnek az ára az európai átlagot meghaladó tarifák és díjak formájában terheli a fogyasztókat.. Piacépitással el kívánjuk érni e díjak mérséklődését.

Az internet használat lehetőséget teremt a közszolgáltatások hatékony intézésére, távmunka végzésére. Az elmúlt években szavakban jelentős erőfeszítések történtek az internet használat terjesztésére, de valójában érdemi változások nem történtek, elmaradásunk e területen fokozatosan nő. El kívánjuk érni, hogy az egyszerű emberek is megfizethető internet szolgáltatáshoz jussanak.

Jelentősek a különbségek a „vidéki Magyarország” és a nagyobb városok között a szolgáltatások elérhetősége, színvonala és ára területén. Esélyegyenlőséget kívánunk teremteni e területen is. Az infrastruktúra fejlesztés foglalkoztatást is jelent

A KDNP adóreformot akar
7.1., Méltányos közteherviselést

Európa egyik legnehézkesebb, bonyolult, szerteágazó, ellentmondásos adórendszere a miénk. A jelenlegi átalakítások az adórendszer egyes elemeit kiragadva átgondolatlan változásokat eredményeznek. Az adórendszert, mint egységes egészet, teljes egészében újra kívánjuk alkotni. Méltánytalannak és értelmetlennek tartjuk a munkajövedelmek egyoldalú adóztatását a tőkejövedelmekkel szemben, támogatjuk a tőkejövedelmek munkajövedelmekkel azonos adóztatását. Egységes, átgondolt szempontok szerinti adózást kívánunk. A KDNP a családi típusú adózás elkötelezett híve. Folytatni kívánjuk a korábban ez irányban történt kezdeményezéseinket. Méltánytalannak tartjuk azt, hogy az adórendszer a közösség érdekében cselekvő, azért felelősséget vállaló magatartást bünteti, míg az egyéni önzést jutalmazza. A fogyasztási típusú adózás terén a környező EU államokkal versenyhelyzetben vagyunk: A jelenlegi helyzet fenntartása a szomszédos államok számára kedvező, versenyhátrányunk már rövid távon is a hazai ipart, kereskedelmet és logisztikai vállalkozásokat ellehetetleníti.

7.2., Közép- és kisvállalkozásokat támogató adórendszert
Hazánk a befektetések piacán regionális és globális versenyben van. Az adópolitika célja nemcsak a költségvetési kiadások fedezése, hanem társadalompolitikai, gazdasági célok megvalósításának támogatása is. A gazdasági szféra adórendszerének teljes körű újraalkotásával a munkahelyteremtést kívánjuk szolgálni.

Fogyasztóvédelem

A piacgazdaság intézményrendszerének kiépülése még nem fejeződött be. A termelői, kereskedői szféra érdekvédelmi intézményei már jórészt kiépültek. A fogyasztói érdekvédelem intézményesülése és a polgárok tudatos magatartása is elmaradt ezekről. Programunk alapja az ember, a közjó szolgálata, ezért fontosnak tartjuk, hogy a fogyasztók, akik gyakran kiszolgáltatottak a monopolhelyzetben lévő termelőknek, érdekeik a jelenleginél jobban intézményesüljenek és nagyobb szerepet kapjanak a gazdaságpolitikai kérdések. A fogyasztóvédelem szerte a világban piacvédelem is. E kettős cél megvalósítására kívánjuk Magyarországon a fogyasztóvédelmet megerősíteni. Fontos feladat a fogyasztók biztonságának, egészségvédelmének megerősítése. Hazánk piacait elárasztják a bizonytalan eredetű és minőségű élelmiszerek, iparcikkek. Több súlyos botrány volt a pénzügyi szolgáltatások területén. A fogyasztó számára nincs elegendő információ döntései meghozatalához, vásárlásai után pedig kiszolgáltatott. Fontos a fogyasztók hatékony védelme mind az áruk (különösen az élelmiszerek), mind a szolgáltatások területén.

Megerősítjük az intézményrendszert.

- o A Gazdasági Minisztériumban létrehozunk egy Fogyasztóvédelmi Főosztályt, melynek intézményeként működne a szintén újonnan létrehozandó ismeretterjesztő, ellenőrző és büntetési joggal felruházott Fogyasztóvédő Intézet (FVI), az Intézménybe beletartozna a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség is.

- Támogatjuk a polgárok kezdeményezéseit, önszerveződését. Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület szerény körülmények között nagyon sokat tesz a fogyasztók érdekében.

Vidékfejlesztés és mezőgazdaság-fejlesztési politika

Az Európai Unió csatlakozásunk óta eltelt egy esztendő rávilágított arra, hogy a jelenleg mezőgazdasági kormányzat alkalmatlan feladata ellátására. Hazánk mezőgazdasága még saját piacán is pozíciókat veszít. Sürgős és radikális változásra van szükség.

1. A mezőgazdaság több mint egy gazdasági ágazat. Számos településen a mezőgazdaság az egyetlen munkaalkalom és megélhetési forrás. A falvak jövője és a mezőgazdaság életképessége különösen egyes kevésbé iparosodott régiókban rendkívül szorosan összefügg. A fejlett nyugat-európai országokhoz hasonlóan nálunk is figyelembe kell venni a mezőgazdasági és az úgynevezett vidékfejlesztési politika szoros összefüggését. Fontos továbbá kiemelni, hogy a földterület, amely az egész társadalom, illetve részeiben az egyes helyi közösségek élettere, számos sajátossággal rendelkezik más erőforrásokhoz képest, valamint, hogy a föld nem csak a mezőgazdaság erőforrása. Mindezekből következik, hogy a föld olyan sajátos áru, amely nem lehet korlátlan magántulajdon tárgya. Mind birtoklásánál, mind használatánál érvényesíteni kell az egész társadalom és az egyes önkormányzati közösségek demokratikus módon meghatározott jogos érdekeit. Programunk szerint:
 - Földterület nem lehet korlátlan magántulajdon tárgya.
 - Kizártnak tartjuk a külföldiek termőföldtulajdon szerzését.
2. Következetes agrárpolitika
Magyarországon hosszú idő óta az agrárszektor a nemzetgazdaság egyik legszabályozottabb ágazata, mégis folyamatos piaci problémákkal küzd. Az állami beavatkozások legtöbbször felületes, rövid távú megoldásokat eredményeznek, amelyben egyes piaci szereplők jól járnak, mások – sokszor a következetesen gondolkodók – viszont veszítenek. A KDNP ezen a gyakorlaton változtatni akar, a rövid távú megoldásokat biztosító beavatkozások helyett, a hosszú távú megoldást adó piacépítést tűzte ki célul. Megfelelő piaci és kormányzati intézményrendszer kialakításával az agrártámogatások hasznosságát és célorientáltságát jelentős mértékben lehetne növelni. Így a támogatási összegeket sokkal összehangoltabban, következetesebben és nyomon követhetőbb módon lehet eljuttatni a piaci szereplőkhöz. Ha az agrárpiacon a megfelelő piaci intézmények működnének, s az agrárpiac szereplői megfelelő szaktudással, valamint piaci információval rendelkeznének, akkor az állami beavatkozásokra is jóval ritkábban lenne szükség.
3. Sürgős intézményépítés a támogatások fogadására és célba juttatására
Az EU jelenlegi tagállamainak mezőgazdasági termelői a most csatlakozottaktól jelentősen eltérő támogatást vehetnek igénybe. A gazdagabb EU-tagállamok mindent megtesznek, hogy otthonukban az agrárpiaci egyensúlyt fenntartsák. Ennek érdekében feleslegeiket, sokszor rendkívül alacsony áron, a külföldön értékesítik. Ennek romboló hatása felerősítve jelentkezik a mi exportorientált agrárgazdaságunkon. Az európai

uniós tagságunk a korábban is meglévő problémákat a hiányos felkészülés miatt felerősítette. Az agrárpolitika azonnali korrekciójára van szükség, a gazdálkodók tájékoztatása, segítése érdekében.

4. Egységes vidékfejlesztési politika

A mezőgazdaság társadalmi hasznosságát nemcsak a mezőgazdasági termékek termelésének volumenében értékeljük, hanem nagyon fontosnak tartjuk a természet- és környezetvédelmi, valamint a kultúrfunkciókat is, amelyeket a mezőgazdaság biztosít a nemzetnek. Ilyen funkciók az élelmiszerellátási biztonság, a kultúrtáj ápolása, az élettér megőrzése, a népességmegtartás, a munkaerő kiegyenlítés, a vidéki turizmus, a paraszti értékek ápolása, hagyományaink őrzése. Ezek a funkciók nem importálható közjavak, csak hazai mezőgazdasági termelésünk képes biztosítani társadalmunknak. A fejlett szociális piacgazdaságokban e funkciók fontosságának felismerése az oka az agrárágazat különös gonddal kezelésének. Ez hatja át a mi programunkat is, s a mezőgazdaságot, illetve agrárpolitikát nem csupán a hagyományos közgazdasági módon közelítjük meg, hanem annak teljes nemzetgazdasági hatását figyelembe vesszük. A jelenlegi mezőgazdasági és vidékpolitikákban a kiszolgáltatottak nem kapnak elegendő védelmet, így a gazdasági átalakulás legnagyobb vesztesei a kiszolgáltatott pozícióban lévő atomizált mezőgazdasági vállalkozók. A jelenlegi politika ugyan szólamokban a kisembereket védi, de ez a gyakorlatban az állami adminisztráció túlzott hatalmát jelenti. Adminisztratív beavatkozások történnek, amelyek eltérően az eredeti kitűzött céloktól, nem a közjót, hanem különböző lobbicsoportok érdekeit szolgálja. Vidékfejlesztési és mezőgazdaság fejlesztési politikánk legfontosabb intézkedései a biztonságos hazai élelmiszerellátás, jelentős exporttermelés a környezet védelme és hagyományaink, így a vidéki életforma megőrzése érdekében történnek, Támogatni kívánjuk továbbá a gazdaságilag elmaradott térségek válságkezelését, a helyi erőforrások feltárását, faluturizmust, a gyógy turizmust. Ugyancsak támogatjuk a termelésből kivonandó területek erdősítését. Biogazdálkodást segítő célprogramokkal segítjük hazánk mezőgazdaságának új piacokra történő eljutását.

5. Integráció

A mezőgazdaság versenyképessége elsősorban azon múlik, hogy a szükséges strukturális változtatásokat sikeresen hajtjuk-e végre. Addig ugyanis, amíg a termelői tőkét szembe lehet állítani a feldolgozóiparral és kereskedelemmel a fejlettebb élelmiszer gazdaságokkal versenyezni nem áll módunkban. Ezt az integrációt, ami a termelést, feldolgozást és kereskedelmet összekapcsolja, ágazatonként más-más módon kell elősegíteni. Mivel a család a társadalom legfontosabb építőköve a családi gazdaságok fejlesztését tartjuk elsődlegesnek. A gazdálkodók jobb érdekérvényesítésének megteremtése érdekében a valódi szövetkezetek támogatása szükséges. Halaszthatatlan teendő a közösségépítés. Aktív állami közreműködéssel a termelés finanszírozását a mezőgazdaság sajátosságához kell igazítani.

6. A gazdálkodás szerkezeti átalakulásának támogatása

Támogatjuk a mezőgazdaság szerkezeti átalakulását (energiatermelés, nem-élelmiszercélú termelés). A mezőgazdasági termelés szerkezetének kialakítása során a világpiaci értékítéletet kell követnünk. Marketing és piaci információt szolgáltató szaktanácsadó, valamint egyéb piaci szolgáltatást (pl. finanszírozást, raktározást, szállítást) nyújtó szervezetek létrejöttét támogatjuk. Szakoktatás, kutatás, szaktanácsadás továbbfejlesztését kell megvalósítani, elsősorban az új mezőgazdasági vállalkozók igényeinek megfelelően. Pályázatírási

továbbképzések szervezését fontosnak tartjuk, szakmai tapasztalatszere utak szervezésével együtt. A „Népfőiskola”-i mozgalom fejlesztésével, segítjük a gazdálkodókat, a falusi embereket.

Oktatás- és tudománypolitika

1. Az oktatási rendszer a gyerekek, a családok, és a társadalom javát szolgálja. Az ember időben fejlődő, és tevékenysége által önmagát alakító élőlény. Számtalan képességgel megáldva jön a világra, ezek azonban kifejtésre várnak. A testet gyakorolni, edzeni kell, hogy erős és munkabíró legyen. Még fontosabb, a lélek művelése. A tudomány elsajátításához tanulásra, az erkölcs elsajátításához nevelésre és önnevelésre, a művészet értékeléséhez tapasztalatra és műalkotásra van szükség. A jelenlegi oktatási rendszer ugyan látványosan bővült az elmúlt időszakban, de a kitűzött célokat egyre kevésbé képes elérni. Az oktatás minden egyes szintjén súlyosbodó problémákkal nézünk szembe. Elemi iskolásaink írni, olvasni, és számolni tudása folyamatosan romlik, középiskolásaink műveltsége hanyatlik. A felsőfokú oktatás látványosan bővült, de a hallgatók által elsajátított tudás folyamatosan csökken.

Az oktatáspolitikában is a természetjogból indulunk ki, azaz abból, hogy a gyermek neveléséért első helyen a szülő felelős. Az iskolai nevelés feladata az, hogy a közérkölc és közjó érdekeit figyelembe véve támogassa a szülőt gyermeke nevelésében, ugyanakkor a gyermek számára lehetővé tegye, hogy képességei, a benne rejlő készségek lehető legmagasabb fokú kifejtésével korszerű és piacképes tudást sajátítson el.

Elősegítjük és elvárjuk, hogy a nevelési oktatási intézményekben a gyermekek, szülők és pedagógusok a kölcsönös megbecsülés és tisztelet légkörében dolgozzanak együtt az intézmények pedagógiai programjában megfogalmazott elvek szerint. Az „Ép testben ép lélek” program keretében megindítjuk és fokozatosan bevezetjük az általános és középiskolákban a mindennapos testnevelést.

2. Értékközvetítő iskolarendszert
A nevelési-oktatási intézményekben a gyermekek, tanulók életkorának megfelelő módon az élet tiszteletére, az értelmes életre irányuló nevelést, és csak azt támogatjuk. A családi életre nevelés érzelmi megalapozásával, pozitív példák bemutatásával törekszünk a hagyományos család értékeire alapuló társadalom tekintélyének visszaállítására. A közoktatás minden intézményét drogmentes intézménnyé kívánjuk alakítani. A kábítószerfüggővé vált, áldozattá tett tanulók számára lehetőleg a szülőkkel együttműködve megteremtjük a kivezető, az egészséges társadalomba visszavezető utat. A tanulóknak értelmes életcél mutatva segítünk a szeretethiányból és egyéb hátrányokból megtalálni a kivezető utat. Kiemelten és kiszámítható módon támogatjuk a keresztény nevelési elvek érvényre juttatását, a gyermekek tanulók nevelésére alapozva a nemzet erkölcsi megújulását. Segítjük, hogy a szülői igényeknek megfelelően újabb egyházi óvodák, iskolák létesüljenek. A Szentszékkel kötött egyezmény, illetve az ennek megfelelő megállapodások szellemében támogatjuk az egyházi intézmények működését. Lehetővé tesszük, hogy az egyházi fenntartású intézmények is részesüljenek a felújítási, beruházási állami támogatásokból. A fiatalok tartalmas szabadidő töltésének fórumait támogatni kell. Sport, az egészséges életmód támogatása a közösség feladata.

3. Tudásközvetítő oktatást
Egyértelmű irányítással, áttekinthető elvárási rendszerrel segítjük, hogy a szétzilált

iskolák halmaza ismét áttekinthető, az egyéni élet-utakat támogató, a közkerölcs és közrend megerősítését segítő iskolarendszerré alakuljon, a magyar közoktatás megtépzott hírneve visszakapja régi tekintélyét. Intézményeinkben a valódi értékeken alapuló tekintélyt visszaállítjuk, a pedagógusok tiszteletére, a család megbecsülésére, fegyelemre és szorgalomra nevelünk. A fegyelmezett közösségi élet érdekében mind a pedagógusok, mind a szülők számára gyakorlati kérdésekkel is foglalkozó rendszeres, de nem kötelező továbbképzési lehetőséget biztosítunk.

Áttekinthető, kerettanterv alapján működő közoktatási rendszert kívánunk működtetni, amelyben a folyamatszabályozás és minőségbiztosítás rendszerét határozzák meg a vizsgák. Meggyőződésünk, hogy a gyermek, a tanuló érdeke az, hogy a problémák (személyi, intézményi) időben kiderüljenek, és ennek megfelelően orvosolhatók legyenek. Sem a gyermek, tanuló, sem a szülő, sem a pedagógus nem lehet kísérleti önmegvalósítás áldozata. Ugyanakkor nem gátoljuk, hogy ellenőrzött kísérleti programok támogatásával új pedagógiai elképzelések is megvalósulhassanak. A közoktatási rendszerben különös figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermekek folyamatos kudarcélmények helyett sikerélményhez is jussanak, ugyanakkor megszokják azt, hogy a velük szemben támasztott elvárásoknak megfelelően teljesíteni tudjanak. Az alapozó oktatási szakasz elmélet-orientált jellegét csökkentjük, az első négy évfolyam során a jelenleginél jóval nagyobb szerepet kapnak a készségtárgyak. Az első négy évfolyamon az értő olvasás és a helyesírás kap a készségtárgyak mellett kiemelt szerepet. Minden tanítási napon biztosítjuk a rendszeres mozgás lehetőségét, azon intézmények számára, amelyekben nincs tornaterem, megújítjuk a tornaterem építési programot. Folytatjuk és bővítjük a nyelvtanulás érdekében bevezetett programokat, például a középiskola nulladik évfolyamán történő intenzív nyelvvoktatást.

4. Esélyt a tanulásra
A társadalmi igazságosságot, az esélyegyenlőséget biztosítani kell az ifjúság számára, ez állami feladat. Sokan már gyermekként elveszítik a sikeres élet, a felemelkedés lehetőségét. Külön oktatási, nevelési program megalkotása szükséges a rászoruló gyerekek, fiatalok integrációjára. Folytatjuk, és bővítjük a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása érdekében kialakított ösztöndíjrendszert és egyéb programokat, például az Arany János programot. A nevelési-oktatási intézmények számára a fenntartói és központi oktatásirányítás segítséget ad abban, hogy az oktatáson kívül az iskolákra háruló egyéb – szociális, gyermekvédelmi, egészségügyi – feladatok ellátásához szakmai és anyagi támogatást kapjanak. Olyan közoktatási rendszert működtetünk, amelyben a tanulási, beilleszkedési és egyéb magatartászavarral küzdő gyermekek és családjaik áttekinthető és hozzáférhető ellátást kapnak.
5. Óvodát és iskolát minden településen
Kiemelten kezeljük az óvodai nevelést, az értelmi fejlesztést. A hátrányos helyzetű családok gyermekei számára az óvodai foglalkozásokat a gyermekvédelmi és szociális ellátással együtt biztosítjuk. Az óvodai foglalkozásokat az ország bármely településén lakó gyermekek számára valóban elérhetővé tesszük. Azon települések részére, amelyeken a gyermekek száma növekszik, óvodafejlesztési programot írunk ki. A már meglévő óvodát és az első négy évfolyami iskolai ellátást központi költségvetésből finanszírozzuk minden olyan településen, amelyen önerőből az ötödik évfolyamtól nem működtethető iskola.
6. A szakképzés megújítása
Kiemelten kezeljük a szakképzés tekintélyének visszaállítását, a szakmák

megbecsülését.

Megerősítjük a felsőfokú akkreditált szakképzések rendszerét, a rövidebb, rugalmasabb képzések munkaerőpiaci igényekhez igazítását. Miközben egyes befektetők a szomszédos országokat választják szakképzett munkaerő hiányában, addig hazánk jelentős munkanélküliséggel küzd. Olyan szakképzési rendszert kell kialakítanunk, mely a piacképes szakmák megszerzését támogatja, mind a fiatalok, mind a munkaerőpiacról kiszorultak számára.

7. Megbecsülést a nemzet napszamosainak Olyan oktatásfinanszírozási rendszert alakítunk ki, amelyben a különböző fenntartói struktúrákban foglalkoztatott pedagógusok részére azonos értékű, értelmiségi életformát biztosító, az átlagbért meghaladó bérezést biztosítunk. A pedagógusképzésben és továbbképzésben a fejlesztő pedagógiai ismeretekre, az integrált oktatás, nevelés módszereinek elsajátítására nagy hangsúlyt helyezünk. A pedagógusképzés szakaszai (tanító, főiskolai tanárképzés, egyetemi szintű tanárképzés) közötti átjárhatóság növelését kezdeményezzük a képző intézményeknél.
8. Színvonalas felsőoktatást Az egyetemek több évszázados tapasztalatokon alapuló átalakítását támogatjuk. A Bolognai Nyilatkozat elveit oly módon, oly mértékben és olyan ütemezéssel kell a hazai felsőoktatás fejlesztésében figyelembe venni, amilyen mértékben azok hazánk érdekeit szolgálják. A magyar fiatalság tanulási lehetősége sem az elemi, sem a középfokú, sem a felsőfokú oktatás területén nem válhat áruvá. Támogatjuk az egyetemeken folyó kutatást, a magas színvonalú tudományos képzések újraindulását, megerősödését, az európai diplomákkal kompatibilis képzések terjedését. A jelenlegi kormányzat kapkodó törvénykezése, több problémát okoz, mint amennyit megold. Megítélésünk szerint egy lassabb, a stabilitást kevésbé fenyegető, de jól ütemezett és pontosan meghatározott átalakulási folyamatra van szükség, olyan reformot tudunk támogatni, mely végcélja meghatározott, elérhető.
9. Minden tehetséges fiatal képességeinek megfelelően tanulhasson, aki tanult jusson munkához A hallgatókat támogató ösztöndíj-, hitel-, szociális rendszert áttekinthetővé és igazságossá alakítjuk, amelyben kiemelten fontos helyet kap a hallgató szakmai teljesítménye (tanulmányi eredménye). A diplomás munkanélküliek számának növekedését részben munkaerő- piaci visszajelzésekkel, rugalmasabb képzési lehetőségek bevezetésével, tisztességes tájékoztatással leállítjuk.
10. Ép testben, ép lélek Hazánk társadalmá és a fiatalok egészségi állapota, részben a rendszeres testmozgás hiánya miatt aggasztó. A mozgás szeretetét igényét gyermekkorban lehet kialakítani. Az iskolai testnevelés és diáksport jelenlegi rendszere elavult, nem szolgálja az egészséges ifjúság nevelésének céljait. A felsőoktatás sportja teljesen leépült. Új szemléletre és cselekvési programra van szükség. Ezért az „Ép testben ép lélek” program keretében megindítjuk és fokozatosan bevezetjük az általános és középiskolákban a mindennapos testnevelést. A szabadidősport számára világos, átlátható támogatási rendszert kell kidolgozni, mely valamennyi életkorra biztosítja a lehetőségeket. A versenysport támogatását át kell szervezni. Pazarló támogatási rendszereket egy csatornássá és átláthatóvá kell átalakítani. Ki kell alakítani a műhely (egyesületi) támogatás korszerű szisztémáját. Meg kell határozni a prioritásokat. A költséges szövetségi versenyrendszereket át kell alakítani. A sportirányító szervezetek számát csökkenteni szükséges, az így felszabaduló több 100 mFt-os működési költséget az élő sportra fordítjuk.

11. Tudomány az emberért
Elkötelezett hívei vagyunk az erkölcs követelményeit tiszteletben tartó tudományos kutatás és a felsőoktatás szabadságának. A tudományos kutatás az emberiség érdekeit, értékeit, megmaradását kell, hogy szolgálja. Az alapkutatással foglalkozó kutatóintézeti hálózat legcélszerűbben az egyetemek mellett működhet.
12. Tudomány a nemzeti önismeretért
Szükségesnek tartjuk, hogy a nemzeti tudományok (történelem, földrajz, stb.) az oktatás közvetítésével alkotó módon járuljanak hozzá a magyar állampolgárok nemzettudatának kialakításához.
13. Tudomány a gazdasági felemelkedésért
Hazánk a kutatásfejlesztési eredmények, szabadalmak terén az utóbbi évtizedekben jelentősen lemaradt a fejlett országoktól. Gazdaságpolitikai eszközökkel támogatni kívánjuk a gazdálkodó szervezeteket abban, hogy támogassák a kutatásfejlesztést, az új szabadalmak bevezetését. A multinacionális cégek számára külön programot kívánunk kidolgozni, fejlesztő részlegeik hazánkba településének támogatására, a teljes innovációs lánc hazánkba települését szorgalmazzuk. Támogatjuk a korábban nagy hagyományokkal rendelkező alkalmazott kutatási ágakat (növénynevelés, gyógyszerkutatás, mezőgazdasági gépfejlesztés, elektronika).

Szociálpolitika

1. Szociálpolitika a társadalmi integrációért
Az elmúlt másfél évtized számos új, korábban nem létező ellentmondást hozott létre. Újra megjelent a nyomor, a nagytömegű munkanélküliség, a hajléktalanság és több, korábban már felszámoltak hitt betegség. A tömeges elszegényedés pártunk számára elfogadhatatlan. Tisztában vagyunk azzal, hogy csak bővülő gazdaság mellett lehet a szociális kérdéseket kezelni. Programunkban a rendkívül káros társadalmi folyamatok ellen lépünk fel. Ugyanakkor támogatni kívánjuk a kemény munkával tisztességes vagyonhoz jutó vállalkozók anyagi gazdagodását. Társadalompolitikánk fő sarokkövei:
- o a társadalmi integráció erősítése: a társadalom részekre szakadási folyamatának megállítása (kötelező társadalombiztosítás és munkanélküliség elleni biztosítási rendszer);
 - o a már leszakadt rétegek, családok felemelése (aktív foglalkoztatáspolitikai, családsegítő szolgálatok stb.);
 - o a demográfiai csapdahelyzetből való hosszú távon is tartós kitörés megalapozása (a családok és a gyereknevelés erkölcsi és anyagi elismerésének növelése);
 - o hatékonyság: az említett célokat minél kisebb működési költséggel, minél eredményesebben kell teljesíteni. Az állami szociális kiadások egy részét rásegítő célprogramok támogatására kell fordítani. E programok alkalmasak arra, hogy segítsék az egyént önálló feladatvállalásában
2. Elsődleges prioritás a munkahelyteremtés.
A KDNP foglalkoztatáspolitikáját gazdaságpolitikai, szociálpolitikai célkitűzéseivel szoros összhangban alakítja ki. Ennek megfelelően ösztönzi az új munkahelyek létrehozását, elsősorban a kisvállalkozói szektorban. Különös fontosságot tulajdonít a részmunkaidős foglalkoztatás bővítésének, a leszakadó térségek és rétegek

munkalehetőség juttatásán keresztül történő segítésének. A környezet és természetvédelem, valamint a szociális ellátás területén szervezett közhasznú munkavégzési programokkal és az értelmes helyi munkalehetőségek feltáráásával tartalmasabbá és széleskörűvé tesszük a tartósan munkanélküliek átmeneti foglalkoztatását, amelynek részét képezi majd a civil közösségek és az egyházak önkéntes segítő tevékenységébe történő bekapcsolódás is. Azokon a területeken, ahol piaci feltételek mellett a magángazdaság nem teremt új munkahelyeket, közmunkaprogramokat kell indítani.

3. A családok megerősítéséért
Hazánkban a csökkenő gyermekáldás, a válások növekvő száma, az alacsony házassági kedv, mind-mind a család intézményének megroppanását mutatja. Pártunk elkötelezett a társadalom legfontosabb intézményének újrakezítésében. A különböző élethelyzetekben, válságokban lévő családok számára különböző programokkal kívánunk segíteni. Gazdaságpolitika terén bevezetjük a családi típusú adózást.
4. A cigányok integrálásáért
Nehezíti a cigányság tanulási lehetőségeit és munkához jutását, hogy jelentős részük a leszakadó térségek zárványaiban él. Mind a cigány, mind a többségi társadalom alapvető érdeke a több mint félmillió magyarországi cigányság széles rétegeinek felemelkedése. Ehhez közös, hosszú távú programot kell a Kormánynak kidolgoznia, végrehajtania a cigányság legitim képviselőivel. A „Felemelkedés Programja” két fő pillére a tanulás és a munkához jutás kell legyen, de a társadalom más hasonló sorban lévő rétegeivel együtt kiemelt figyelmet kell szentelni a legrosszabb helyzetben lévő romák lakás- és egészségügyi helyzetének is. Az iskolai nevelés fontos terepe a leszakadó csoportok gyermekei integrálásának. A különböző cigány közösségek számára olyan iskolai oktatási-nevelési programokat kell kidolgozni, melyek lehetővé teszik a nehéz sorsú, hátrányos helyzetű gyermekek integrálását. Az alacsony képzettségű munkaerőpiacról kiszorult cigányok számára közmunkaprogramok hirdetése célszerű, a munkaerőpiacra történő visszaintegrálás érdekében. Méltánytalanul tartjuk a jelenlegi helyzetet, amikor egyes emberek segélyből kénytelenek élni. Megítélésünk szerint a munka nemcsak jövedelemforrás, hanem az emberi méltóság része is.
5. A hajléktalanok helyzetének javítása
A hajléktalan embereken való segítség során ideiglenes megoldásként elfogadható átmeneti szállások, otthonok létesítése is, de tartós megoldásként, állandó lakóhelyhez és munkaalkalomhoz jutás szükséges. A hajléktalanná válás megelőzése a cél, fellépünk a lakásmaffia ellen.
6. Hosszú távon fenntartható nyugdíjrendszer megalkotása szükséges
Megítélésünk szerint az időskor biztonsága az emberi méltóság része.
 - o Az idősek helyzetét egy adott társadalomban a gazdasági helyzet és a kultúra, a hagyomány alakítja. Hazánkban a többgenerációs családok fokozatos felbomlása, az elmúlt évtizedek nagymértékű belső vándorlása, tehát a népesség földrajzi átrétegződése, a családok jövedelmi színvonalának csökkenése, a nyugdíjrendszer anomáliái, valamint a rendszerváltozással felerősödő és éleződő gazdasági és szociális nehézségek határozzák meg a már jelentős számú időskorú helyzetét. Általánosságban megállapítható, hogy az idősek meghatározó részének anyagi életszínvonala hosszabb idő óta csökken, hasonlóan a lakosság egészének vagy jelentős részének reáljövedelméhez. E tekintetben azonban az öregek csoportján belül igen nagy különbségek tapasztalhatók, sokak helyzete nem változott, néhányaké kedvezőbbé is vált, míg mások – és különböző okok miatt ezek vannak többségben – jövedelmi

viszonyai határozott mértékben romlottak. A csak nyugdíjból származó jövedelem azonban az idősök jelentős részének megélhetését alig, sok esetben pedig egyáltalán nem biztosítja, és megalázó helyzeteket teremt. A magyar szociálpolitikának részben a népesedési helyzetre is visszavezethető legfenyegetőbb problémája ugyanis a nyugdíjfinanszírozás, amia növekvő eltartási teher miatt a jövőben súlyosodni fog.

- A népesség idősödésének folyamata már hosszabb idő, több évtized óta észlelhető és a népességi előrejelzések szerint több-kevesebb intenzitással a jövőben is folytatódik. A 60 éven felüliek aránya 1960-ban még csak 13,8% volt, 1980-ban már 17,1, tizenöt évvel később, 1995-ben pedig már 18,9%-ra nőtt. Ha a nyugdíjrendszer átalakulása szempontjából fontosabb 65 éven felüli korcsoportot tekintjük, arányuk az össznépességben jelenleg 14%, 2020-ban pedig a népesség-előreszámítás közepes változata szerint 18,1% lesz, 2050-re pedig 25%-ra emelkedik.
- A nyugdíjasok száma a munkanélküliség fenyegetésének hatására rohamosan nőtt. A tartós munkanélküliség elől a fenyegetettek rokkant nyugdíjba menekültek. Ezzel és a gazdaság válságával egyidejűleg a nyugdíjra kifizetett teljes összeg valamelyest, az egyes nyugdíjasok nyugdíjának összege jelentősen csökkent. Az átlagos nyugdíjak reálértéke a keresetknél
- Bármilyen rossz egy helyzet, ha van remény a javulásra, sok minden elviselhető. A generációk közötti rosszízű, idősellenes felhangú versengés politikai megerősítésével a nyugdíjasok egyre inkább úgy érzik, hogy útjuk lefelé vezet.

Hazánk jelenlegi nyugdíjrendszere nem kielégítően szolgálja az idősök biztonságát a fiatalok ösztönzését a társadalmi szolidaritást, ezért átalakításra szorul. E rendszer nem ösztönzi a biztosítottakat befizetésre, a politikai ígéretéseknek viszont tág teret ad. Olyan nyugdíjrendszert alkotunk, mely az időskori biztonságot az aktív kori teljesítmény elismerésével (befizetéssel, gyermekneveléssel, anyasággal) köti össze, azok számára pedig, akik ilyen teljesítményt nem tudtak létrehozni alapnyugdíjat ad. Változtatni kívánunk a jelenlegi torz nyugdíjarányokon és alacsony nyugdíjakon: a szolgálati időt figyelembe vevő egyszeri nyugdíjemelést tervezünk. Támogatjuk a családokat, a gyermeknevelést az időskori biztonsági rendszer is el kell, hogy ismerje. Megteremtjük a jövedelemadó egy részének a nyugdíjas szülőkhöz történő átutalását. A jelenlegi adórendszerben támogatható egy civil szervezet (ami rendkívül hasznos), megítélésünk szerint legalább ilyen fontos a családok, a nemzedékek közötti együttműködés támogatása.

7. Bevezetjük a családi adózást
- A társadalmi intézmények nem értéktartalom-mentesek. Így az adórendszer sem az. Az, hogy mit tekintünk a személyi jövedelemadó rendszer mértékegységének, nem semleges, azt mutatja, hogy a közösség fontosnak tartja-e és milyen mértékben a család intézményét. Megítélésünk szerint hazánk alkotmányával összhangban, mely védi a család és a házasság intézményét, lehetőséget kell teremteni, hogy a családban lévők, szabadon választhassák ezt az adózási formát. Önmagában ez a szimbolikus gesztus szerintünk méltányos és pozitív üzenet lenne e fontos társadalmi intézmény megerősítésének érdekében. A családi adózás bevezetését fokozatosan javasoljuk. Első évben minden család, amely hosszabb távon e rendszerbe akar bejelentkezni,

bejelentkezne az adóhivatalhoz, mely így számítástechnikai rendszerével felkészülhetne erre az új adózási megoldásra. Ezt a lehetőséget csak a házasságban élők számára teremtenék meg, részben mert az élettársi kapcsolatok változékonysága nem teszi lehetővé, másfelől megítélésünk szerint a közösség azokat a kapcsolatokat támogassa, amelyek a közösség előtt formalizáltak. A különböző méretű háztartások számára fokozatosan teremtenék meg a családi típusú adózás lehetőségét. Először első évben a 3-5 gyermekes, második évben a 2 gyermekes, harmadik évben az 1 gyermekes és negyedik évben a gyermektelen családok jelentkezhetnének be az új adózási formába. A fokozatos bevezetés lehetővé tenné a tapasztalatok hasznosítását, illetve a menetközben korrekciót, másfelől a költségvetést sem egyszerre érintené a rendszer bevezetése, hanem többé-kevésbé egyenletesen szétterítve. A családi típusú adózás esetén a háztartás tagjai nem egyenlő súllyal vevődnének figyelembe, hiszen a járulékos költségek egy-egy új tag belépésével csökkennek, így a külhonban szokásos megoldást alkalmazzuk. A családi típusú adózás bevezetése a jelenlegi költségvetési pozíciót kétségkívül rontja. De megítélésünk szerint ez nem lehet akadálya bevezetésének, hiszen egy igazságtalan és méltánytalan állapot fenntartása mellett nem lehet érvelni a költségvetés pozíciójával. Az így kieső forrásokat luxusadó bevezetésével lehet pótolni. A vagyon társadalmi kötelezettségekkel is jár, a rendszerváltozás nyertesei is részt kell hogy vállaljanak a közteherviselésben.

Az adórendszer és a generációk közötti szolidaritás Támogatjuk a családokat, az időskori biztonsági rendszert összekapcsoljuk az adórendszerrel. Megteremtjük a jövedelemadó egy részének a nyugdíjas szülőkhöz történő átutalását. A jelenlegi adórendszerben támogatható egy civil szervezet (ami rendkívül hasznos), megítélésünk szerint legalább ilyen fontos a családok, a nemzedékek közötti együttműködés támogatása. E rendszert fokozatosan vezetjük be első évben a befizetendő jövedelemadó négy százaléka lesz átirányítható, mely összeg a kormányzati ciklus végéig évente egy százalékkal növekedik.

8. Lakásprogram

A lakhatás alapvető emberi szükséglet és jog. A lakáspolitikában azonban a munkahelyteremtés és a hazai vállalkozások támogatásának kiváló eszköze is. Javaslatunk:

- A leghatékonyabb, a legkisebb költséggel járó és a lakásállomány állagának megőrzése szempontjából legelőnyösebb lakáshasználati forma a tulajdonos által lakott lakás. Ma Magyarországon a lakástulajdon megoszlása rendkívül demokratikus, mesterséges koncentrációja nem kívánatos. A tulajdoni és bérleti szektor aránya megfelel a gazdaság és a jövedelmek színvonalának. A magyarországi háztartások költségvetésének 97%-ába nem fér bele a piaci lakbér, és nem is akarnak lakásbérlet lenni. A bérlakás szektor mesterséges felduzzasztása, részarányának növelése állami támogatással téves célkitűzés.
- A legfontosabb lakáshoz jutási út a lakástulajdon szerzés. A támogatási rendszer legfontosabb feladata ennek elősegítése a lakáscélú elő-takarékosság és a lakáshitelek kamat támogatásával, illetve a kapcsolódó adókedvezménnyel.
- Meg kell teremteni, és folyamatosan biztosítani kell a feltételeit, hogy minden kétkeresős háztartás saját jövedelmeire alapozva tulajdonszerzéssel oldhassa meg lakhatását.
- Szociális bérlakást csupán speciális élethelyzetekre (csonka család több gyerekkel, fiatal házaspár elő-takarékossági időszakban, stb.) és határozott idejű bérleti szerződésekkel indokolt juttatni.

- A piaci bérlakás szektor támogatására, részarányának növelésére egyetlen fillér közvetlen költségvetési támogatást sem érdemes fordítani. Különösen kártékony, és az ország számára nagy teherterelt jelent a nagyjából állami támogatásból létrehozott bérlakás szektor privatizálása. Az egyetlen támogatási forma, amelyet a bérlakás szektor magán befektetői számára elképzelhetőnek tartok az amortizációs kulcs növelése.
- A központi szociális bérlakás program keretében nyújtott költségvetési támogatás nem fordítható használt lakások vásárlására, hanem csak építésre. Ne az infláció nőjön, hanem a lakásállomány és a gazdaság.
- A szociális bérlakásépítésre nyújtott költségvetési támogatás címzettjei non-profit szervezetek legyenek. A támogatás legyen jól látható, számon kérhető, ellenőrizhető.

9. Közösségépítéssel a társadalmi szolidaritásért Pártunk a szolidaritási elv megerősítésére törekszik a civilszférában, a helyi közösségek öngondoskodásának megerősödését támogatjuk.

Egészségpolitika

1. Válságban az egészség ügye
 Világszerte egyre gyorsuló mértékben komoly költség robbanás zajlik az egészségügy területén. Ez a tendencia hazánkban is egyre markánsabban érvényesül, hiszen világpiaci áron vásárolunk, hogy ezeket a forrásokat előteremthessük, alig tudunk javítani az infrastrukturális feltételeken és az egészségügyi dolgozók bérein. A helyzetet súlyosbítja, hogy a fejlett ipari országokban megnőtt a születéskor várható élettartam. Az öregedő társadalom egyre több egészségügyi problémával küszködik, melynek komoly forrásigénye van. Hazánkban is várható – még ha lassan is – ez a tendencia. A problémát élezi a demográfiai krízis csökkenése, a lakosság csökkenő száma. A jövedelemtermelő társadalmi csoportok száma csökken, a rászorulóknak száma pedig relatíve nő. A fejlett ipari országok sem tudják kivonni magukat ezekből a válságjelekből, noha gazdaságuk sokkal erősebb. Magyarország alacsony gazdasági jövedelme, a gazdasági és társadalmi élet szinte minden területének komoly forrásigénye nyilvánvalóvá teszi, hogy az egészségügy finanszírozása évtizedekig nem lesz elegendő. Sőt a finanszírozás mindig el fog maradni az igényekhez képest, hiszen az egészségügy költségei növekedésének dinamikája mindig nagyobb lesz, mint a GDP növekedésének üteme. Hazánk egészségügyét a nemzetközi tendenciákon túl a mögöttünk hagyott társadalmi rendszer és a jelenlegi alkalmatlan egészségügy irányítás is sújtja:
 - az egészségügyi intézményrendszer ingatlanainak állaga tönkrement
 - a műszaki állomány nagyrészt elkopott és már el is avult,
 - informatikai lemaradás (megosztott ellátás, dokumentáció, controlling hiánya),
 - az állandó időszorítás, lépéstartás nehézségei, többlet költségei (kapkodás miatt),
 - az erőteljes személyi állomány fogyóban van: előregedett, a fiatalok az utánpótlásból hiányoznak, sokan elvándorolnak az egyes szakterületekről az üzleti verseny-világba, sőt az országból is; uniós csatlakozást követően még többen.
 - a felhasználható pénz összegei

- elégtelenek, bizonytalanok (folyton változnak),
- átláthatatlanul keveredettek:
- gyógyszerpiaccal
- szociális feladatok fedezésével („medikalizálódás”),
- ad hoc támogatásokkal (folytonos „tűzoltás”),
- folyton változó szabályaival (szabály-dzsungel).

2.

3. Kereszténydemokrata elveken alapuló egészségügyet
Az egészségügyi szolgáltatásnak sajátos tulajdonságai vannak, melyek jelentősen korlátozzák a menedzserek kizárólag vagy akár csupán domináns piaci szemléletének – egyébként helytelen – érvényesülését.

Ilyen sajátosságok:

- a betegellátás minősége objektív megítélésének lehetetlensége, mert a beteg állapota állandóan változik;
- a betegellátást keletkezése közben („röptében”) kellene minősíteni;
- a betegellátás nem cserélhető ki, ha hibás volt; sok esetben „javíthatatlan” is;
- a betegellátás szubjektív igénye nem egyenlő az objektív szükséglettel;
- a betegellátás „piaca” kínálat vezérelt, holott kereslet szabályozottnak kellene lennie;
- a betegellátás egyénre szabott, mégis tömeges, mint a fazonigazított konfekció;
- a betegellátás azonnal – sokszor hirtelen – állítandó elő;
- a betegellátás értéke pénzben kifejezhetetlen;
- a betegellátás olyan „árú”, melyet az eladó és vevő közösen állítanak elő;
- a betegellátást (igénybe)vevő ugyan fizet, de nem az eladónak, aki ráfizet, s a negatív különbözetet egy harmadik szereplő vagy megfizeti vagy nem;
- a betegellátás folyamatában orvos és beteg egymás viszony nem szimmetrikus.

E sajátos gondok felszámolására sokféle kísérlet történt, de mind sikertelen maradt. Az eddig már tévútnak bizonyult, vagy éppen megbukóban levő kísérletek:

- a teljesen díjtalan – helytelenül ingyenesnek nevezett – betegellátás, mert egyik legkirívóbb következménye, hogy a betegben erősebb a kezeltetés, mint a gyógyulás utáni vágy;
- a diagnózisfinanszírozás, mert nem egyértelmű, ugyanis többféle diagnózis létezik;
- a paramedicina terjedésének legalizálása, mert növeli az „ellátott” ellátatlanok számát;
- a „piacosítás”, mert a nyereség irányultság révén csökkenti a szolidaritás elve érvényesülését;
- a protokollok erőltetése, mert a protokoll vezérfonalak éppenséggel növelik a költségeket;
- a gyógyító orvoslás mértéktelen kemizálása – laborvizsgálatok tömege és az indokolatlan gyógyszeres kezelés – a mellékhatások újabb gyógyszerekkel történő „gyógyítása” súlyos költségterhet jelent; mérséklése meg azért nehézkes, mert a betegeket már túsul ejtette a gyógyszeripar és kereskedelem s vagy korrumpálja vagy velük zsarolja az orvost;

- a szociális ellátatlanság medikalizálása, mert betegeket foszt meg gyógy-lehetőségektől;
- az irányított betegellátás legújabb kísérlete, mert pénzközpontú, családi orvost megalázó és kórház ellenes, továbbá az „ellátás szervezőnek” univerzális tucatszéninek kellene lennie;
- az ún. mátrix osztály, mert orvos és nővér ellátás keveredésének veszélyével jár;
- az ún. unit dose gyógyszerelés, mert elszakad a személyes ellenőrzés alól;
- egymásnak ellentmondó jogszabályok (pl.: ügyelet és munkaidő korlátozás), mert a szakszemélyzetet kiszolgáltatottá teszik, egyrészt a hatóságoknak, másrészt jogászok eljárásoknak.

Ezzel a szemlélettel éles ellentétben, az egészség nem piaci árú, én sem az orvos, sem a nővér nem kofa. Az egészségügyi ellátás nyújtás nem szolgáltatás, hanem szolgálat.:

- Egészségpolitikánkban érvényesüljön minden egyes ember megkülönböztetés nélküli mélyes tisztelete!
- A közjó az egészségügyben is alapvető érték, hisz az ember személyes kapcsolatokon keresztül létezik. a közjó teszi lehetővé, hogy az ember teljesen meg tudja valósítani magát, betöltse küldetését.
- Válgjon láthatóvá a szubszidiaritás elve az egészségügyben is! Ne várjuk minden esetben az államtól a megoldást! Hamarabb bízzuk ügyeinket alacsonyabb szintű megoldásokra, magánkezdeményezésekre, mint nagy állami rendszerekre!
- Legyünk szolidárisak minden rászorulóval, szenvedővel, vállaljunk velük közösséget!

4. Új lendületet a Népegészségügyi Programnak Az egészség ügye tartozzon a Kormány prioritásai közé, a kormányzati munka megítélésében kiemelt szerepet kapjon, hogy az mennyiben javítja a lakosság egészségi állapotát. A Népegészségügyi Program folytatása, megerősítése, szükséges újjászervezése kiemelt fontosságú feladat. A ciklus végén az egészségügyi kiadások 2%-át fordítsuk a prevenció programokra, de az erre szánt összeg évről-évre folyamatosan növekedjen. Legyen prevenció törvény.
5. Több pénzt az egészségügynek, és azt hatékonyabban használjuk fel Legyen teljes esélyegyenlőség a betegellátás minden szektorában. Az egészségügyi közkiadások az egész ciklus alatt évről évre növekedjenek és a ciklus végén éri el legalább a GDP 6,5%-át. A jövedelemtulajdonosok szerepe a magyar egészségügy finanszírozásában kerüljön újból meghatározásra. Ne legyen fedezet nélküli egészségbiztosított a magyar egészségügyben. Az idősek és a szociálisan rászorulóknak egészségbiztosítását az állam fedezze. A járulékpolitika és a járulékfizetés legyen átlátható és elszámoltatható. Megújított, alapjaiban újjászervezett teljesítményfinanszírozás legyen az egészségügyben normatív alapon. Költségtudatos magatartás jellemezze az egészségügyi szereplőit. Pénzügyi ösztönzők kerüljenek kialakításra és bevezetésre az eredményes, a költség hatékony és a prevenció-orientált egészségügyi rendszer érdekében mind a beteg, mint a szolgáltató, mind a finanszírozó számára is.

6. Több tudást az egészségügybe Felkészült orvost és betegellátót az egészségügybe: a szakorvosképzés, a szakképzés, a folyamatos továbbképzés szervezeti és finanszírozási keretei kerüljenek megerősítésre. A tudás legyen jelen a betegellátás helyén és időpontján, legyen felhasználható az egészségügy szereplői számára, jelenléte segítse a jobb betegellátást. Legyen a beteg tájékozott és tájékoztatott.
7. Betegbarát és betegcentrikus gyógyító rendszert Legyen szilárd, szervezett és kölcsönösen előnyös kapcsolat a beteg és betegellátó rendszer között, ahol a beteggel kapcsolatos minden szükséges információ álljon rendelkezésre a jobb betegellátás érdekében. A betegellátó rendszer minden szintjén javuljon a befejezett ellátás aránya. Az ellátórendszer alapja legyen a házi orvosi, a házi gyermekorvosi és házi patika rendszer. „Egészséges” kórház – elégedett beteg: történjen meg végre a kórházak konszolidációja. A járóbeteg-ellátás finanszírozását újjáalakítjuk Ha sürgős szükség áll fenn, akkor az ellátórendszer is sürgősen, az igényekhez igazítottan álljon rendelkezésre: újjászervezett és megerősített sürgősségi ellátásra van szükség. A szociális ellátás és az egészségügy között legyen szervezett kapcsolat a hatékonyabb betegellátás érdekében.
8. Értékén megfizetett orvost, egészségügyi dolgozót a magyar egészségügybe Életpálya modellt az orvosnak, ki tudása és munkája alapján legyen képes a hivatásához méltó polgári egzisztenciára haláláig. A felkészült, humánus ápoló legyen szakmailag és pénzügyileg megbecsült kulcsszereplője a magyar egészségügynek. Szakmai kérdésekben a szakma döntsön: legyenek világosak és szabályozottak a kamarák és a szakmai kollégiumok jogosítványai.
9. Teljes átláthatóságot a gyógyszer-támogatásban A jelenlegi gyógyszer támogatási rendszer nem szolgálja sem a biztosítottak, sem a gyártók, sem az ellátás érdekeit. A jelenlegi kapkodó intézkedések csak súlyosbítják a válságot. Új alapokra helyezzük a gyógyszer finanszírozást.
10. Feladatorientált, megerősített egészségügyi közigazgatást, hatósági munkát A prevenció fő felelőse legyen az újjászervezett és megerősített ÁNTSZ. Tisztiorvosi életpálya modellt alkotunk, felkészült, megfizetett köztisztviselőket kívánunk alkalmazni a magyar egészségügy irányításában.. Tartalmában és módszerében megújított szakfelügyeleti rendszert alakítunk ki a garantált minőségi betegellátás érdekében.

Művelődés és médiapolitika

Az állam gyorsabban vonul ki a kultúrafinanszírozásból a szükségesnél. Ez az intézményrendszer lepusztulásához, a művészi színvonal csökkenéséhez, a kulturális élet résztvevőinek peremre szorulásához vezet. Kilátástalanná váltak az alkotóművészek körülményei. Nem képes érvényesülni a kultúrában dolgozók és művészek érdekvédelme. Fontos intézmények szűnnek meg, alakítódnak át úgy, hogy forrásaik és vezetésük a jelenlegi kormánypártok kulturális érdekkörében összpontosul. Veszélybe került a nemzeti kultúra új teljesítményeinek megszületése. Ezek nem élveznek kiemelt figyelmet és támogatást, alkotóikat, a túlzott piacosítás igazságtalanul szelektálja. A művészet, a könyvkiadás, a képzőművészeti és zenei teljesítmény-piac a magyar alkotások fokozatos kiszorulását jelzi. A sajtószabadság ismét korlátozott, az egyre homogénebb tulajdonosi háttér negatív következményeképpen a korábbi cenzúra rendszere érdek-vezérelte öncenzúrává alakul át. A sajtó sokfélesége látszat csupán, benne a nemzeti sajtó léte állandó veszélyben van. A magyar gazdasági, szociális, kulturális és társadalmi valóság továbbra is hézagosan, esetenként deformáltan jelentkezik a közszolgálati rádióban és a televízióban.

Megítélésünk szerint a kultúra teljes piacositása káros lépés, de elvetjük a kultúra közvetlen irányításának módszerét is, az önépítkezés gyakorlatát támogatjuk. Az intézményrendszer védelme és anyagi ellátása azonban még jó ideig központi feladat marad.

1. A kultúra a nemzet megtartó ereje
Nemzetünket évszázadokon át a nyelve, kultúrája tartotta fenn. A globalizáció korában a nemzeti kultúra fenntartása, támogatása alapvető társadalmi, nemzetstratégiai érdek, meg kell erősíteni a nemzeti kultúra intézményrendszerét, anyagi biztonságát. A határon túli magyarság az egységes nemzeti kultúra alkotó részese. A hazánkban élő nemzetiségek kisebbségek kultúrája fontos szín a magyar kultúra palettáján.
2. Műveltség és emelkedő nemzet
Művelt, értékelkötelezett társadalom képes jelentős alkotásokra. Azok az országok melyek az utóbbi évtizedekben sikeresen zárkóztak fel fontos célnak tekintették a nemzeti műveltség és polgáraik műveltségének gyarapítását. Támogatjuk a magyar irodalom, a zene, a képzőművészet alkotóit és alkotásainak létrejöttét. A képzőművészet és intézményeinek állami támogatása megoldatlan, bővíteni szükséges ezek kereteit. Fékezni kell a színházi struktúra teljes piacositásának folyamatát a színvonal védelme érdekében, a hazai sajtóságok megőrzésének és a társulatok védelmét szem előtt tartva. Kiemelten támogatni kell a magyar zene jelenlétét a hazai zenei alkalmakon, segíteni új művek születését és jelenlétüket a rádió és televízió műsoraiban. Meg kell alkotni a hiányzó kulturális törvényeket és a meglévőket felül kell vizsgálni.
3. Közművelődés a közösségek épüléséért
A nemzeti kultúra ápolását az államnak anyagilag támogatnia kell. Elő kell segíteni azoknak a mozgalmaknak a tevékenységét, amelyek a népi kultúra és a történelmi hagyományok megőrzésére és terjesztésére vállalkoznak. Az állam segítse elő a nemzeti kultúra új értékeinek megalkotását és bemutatását. Fent kell tartani a közművelődési intézmények, művelődési házak státusát. Növelni kell a közgyűjtemények szerepét, korszerű törvényekkel szabályozni feladataikat, és garantálni anyagi ellátásukat. Erősíteni kell a könyvtárak szerepét, fejleszteni a szakkönyvtárakat és ezek műszaki adottságait.
4. Média és társadalom
A keresztény hit szerint az emberiség egysége és testvérisége minden kommunikáció fő kérdése. A kommunikáció célja az emberi lényeggel való azonosulás, mely „több mint gondolatok közlése, legmélyebb szinten saját magunk ajándékozása a szeretetben.”

A médiahasználattal kapcsolatos alapelvek:

- az emberi méltóság helyes értelmezése,
- a kommunikáció terén működők felelőssége, különös tekintettel az ifjúság vélemény és ízlésformálása terén,
- a társadalom igényének szolgálata középpontjába a közjót kell helyezni,
- a kommunikáció valamennyi formája meg kell hogy feleljen az őszinteség, a becsületesség, és az igazmondás alapvető követelményének.

A média tehát akkor tölti be a haladás hasznos eszközét, a közjó szolgálatát, ha rendeltetésszerűen használják. A rendeltetésszerű használat nemcsak a tömegtájékoztatásban munkálkodók, de a szolgáltatásokat igénybe vevők közös felelőssége. A tömegtájékoztatás akkor rendeltetésszerű, ha az emberi lényeggel azonosul, ha nem egyes csoportok kizárólagosságát és hatalmi törekvéseit szolgálja, ha a befogadókat nem a fantázia világába csábítja, ha a valóságnak nemcsak a

feszültségeit. Az információhoz való jog korlátjait kell hogy jelentsék az emberi méltóság védelme, a titoktartás, személyiségi jogok. De ugyanilyen fontos, hogy a helyes tájékoztatásban megtaláljuk az arányosságot, és a tájékoztatás valódisága ne kizárólag az erőszak és brutalitás közvetítése legyen.

5. A közjót szolgáló média jogszabályi kereteinek kialakítása Szükséges a médiatörvény újra szabályozása, és új sajtótörvény megalkotására is igény mutatkozik. A reklámtörvényt összhangba kell hozni az új szabályokkal. A médiatörvénynek meg kell oldani az új irányítási rendszert, a közszolgálat függetlenségét és átlátható független finanszírozását. A technikai fejlődést is figyelembe véve a tömegtájékoztatás egészére kell tartalmi szabályozást hozni törvényi szinten. Ennek a szabályozásnak ki kell terjednie az Internet-szolgáltatókra is, illetőleg minden olyan kommunikációs tevékenységre, ami nem tartozik a magánélet körébe.

A tartalmi szabályozás fő alapelvei:

- o az emberi méltóság védelme, különös tekintettel a vallási meggyőződésre és nemzeti vagy etnikai kisebbségi létre,
- o az ifjúság testi, szellemi, erkölcsi fejlődésének védelme,
- o a családnak, mint a társadalom legkisebb közösségének megvédése,
- o az erőszak kultuszának visszaszorítása,
- o a nemzeti értékek védelme, beleértve a magyar nyelvet is.

Az alapelvek nem érintik a korrekt tájékoztatást, sem a véleménynyilvánítás szabadságát.

Szükségesnek tartjuk a médiában a minőségbiztosítás bevezetését. Közszolgálati műsorszolgáltatóknál ennek törvényi alapja lehet, kereskedelmi csatornák esetében pedig betartandó pályázati feltétel. Létre kell hozni a sajtó akkreditációs bizottságot. Újra kell szabályozni a sajtóeljárásokat. Meg kell teremteni a hatékonyabb intézkedések rendszerét. Meghatározott kérdések eldöntésére be kell vezetni a gyorsabb döntést eredményező sajtó Választottbírószági rendszert.

6. Tartalmas sajtószabadságot Nemcsak a tömegtájékoztatásban dolgozók felelősségi rendszerét kell erősíteni, de garanciális szabályok szükségesek arra is, hogy vélemény-nyilvánításuk korlátozva ne legyen. A Magyar Köztársasággal szerződéssel rendelkező egyházaknak, továbbá a közhasznú országos civil szervezeteknek jogállását szükséges rendezni a kommunikációs tevékenység egészében. Parlamenti bizottsági beszámoltatással olyan médiafigyelő rendszert kell működtetni, amely egymással is összehasonlítja a műsorszolgáltatók politikai megnyilvánulásait, és egy adott időszakban a tájékoztatás tényszerűségét és kiegyensúlyozottságát is képes mérni. A napilapok piacán jogállami garanciák figyelembe vételével szükséges az állami beavatkozás, amíg a lapok tulajdoni szerkezete nem közelíti meg a politikai váltógazdaság által megkívánt normákat. Szabályozni kell az állami tulajdoni cégek, illetőleg a költségvetési pénznek reklámozásra történő felhasználását.

Környezetvédelem

Az embernek alapvető joga van az élethez, a testi, lelki egészséghez. Az egészséges élet egyik alapvető feltétele az életteret képező világ, vagyis az emberi környezet megfelelősége, amelyet a közjó részeként, az államnak kell biztosítani. (Centesimus Annus 40 p.) A környezet védelme tehát elsősorban nem műszaki probléma, hanem értékválasztás, és felelősség kérdése.

A társadalomnak, az állami apparátusnak, mint eszköznek az igénybevételével el kell érnie, hogy megvalósuljanak az egészséges testi, lelki élet feltételei. Ezt a célt az „állam” korlátozásokkal és támogatásokkal érheti el. A jelenlegi helyzetet az jellemzi, hogy

- minden érdeket megelőznek a gazdasági társaságok piaci érdekei,
- az állam sem belföldön, sem külföldön nem használja megfelelően hazánk környezetének megóvása, javítása érdekében a rendelkezésére álló eszközöket.

Az alapelvek megvalósítása érdekében

- átalakítjuk hazánk környezetvédelmi állami irányítását és ellenőrzési rendszerét,
- meg kell teremteni a környezetvédelmi kutatás, fejlesztés tudományos bázisait,
- vonzóvá kell tenni a környezet-, természetvédelmi életpályát,
- a gazdasági szabályokat úgy kell átalakítani, hogy azok a környezet javítását szolgálják,
- érvényesíteni kell hazánk környezeti érdekeit a kárpát-medencében és egész Európában,
- olyan közlekedési, ipari, gazdasági és mezőgazdasági politikát kell megvalósítani, amely hazánk környezeti állapotát óvja, illetve javítja.

1. Egészséges környezet

A környezeti állapot romlása, a gépjármű-közlekedés, a „hulladék termelés” a zöldterületek csökkenése, a mértéktelen „ingatlanfejlesztés” következtében a népesség fizikai állapota romlik. Szükségesnek tartjuk a megfelelő életminőség biztosítása érdekében az egészséges szellemi és fizikai környezet kialakítását. A társadalmi agresszivitás növekedése, a szolidaritás csökkenése a kötelezettségek nélküli jogok követelése megkívánja az aktív szellemi környezetvédelmet, szellemi, kulturális értékeink védelmét is. Fontosnak tartjuk, hogy a környezetvédelem, a tiszta környezet megőrzése, fejlesztése elsőbbséget élvezzen bármilyen, hasznot ígérő beruházással szemben. A régóta ismert környezetszennyező hatások mellett új tényezők jelentek meg, amelyek hatása még nem kellően ismert. A kül- és beltéri levegőminőség és a légúti megbetegedések közötti kapcsolat, az ivóvíz-szennyezők és összetevőik hatásai, a toxikus és daganatkeltő vegyi anyagok hatásai, a hulladékok minősítésének szempontjai új veszélyeket jelentenek.

2. Tiszta ivóvizet

A tiszta ivóvíz egyre inkább stratégiai fontosságú természeti elem. Birtoklásáért már korábban is törtek ki háborúk, s ennek valószínűsége a jövőben – teintettel a lakossági és ipari vízfelhasználás növekedésére és a tiszta vízbázisok csökkenésére – sajnos nem fog csökkenni. Hazánk édesvíz- és gyógyvízkészlete olyan nemzeti kincs, amelyet meg kell őrizni nemzeti, illetve helyi közösségi tulajdonban és egészséges tisztaságban. Gazdaságos víztisztítással és szennyvízkezeléssel biztosítani kell Magyarország népességének hosszú távú egészséges édesvíz-ellátását.

3. Tiszta levegőt

A tiszta levegő alapvető emberi életfeltétel. A levegőminőség romlását a

légszennyezés növekedése és az oxigéntartalom relatív csökkenése jellemzi. A gépkocsiforgalom szigorú korlátozásával a zöldterületek, fasorok területének növelésével javítani kívánjuk a levegő minőségét és ezzel az érintett népesség egészségét.

4. Egészséges

élelmiszert

Az élelmiszertermelés, feldolgozás, csomagolás és raktározás során a környezetből a szennyezőanyagok elkerülhetetlenül az élelmiszerekbe jutnak és az egészségre ártalmasak lehetnek. Az élelmiszerek okozta megbetegedések, különösen a fertőző betegségek száma világszerte folyamatosan emelkedik az iparilag fejlett és fejlődő országokban egyaránt. A közétkeztetésben ugyanakkor kevés a friss zöldség és gyümölcs aránya, nehezen lehet hozzáférni az ökológikus természetből származó és egyéb egészséges élelmiszerekhez. Különös veszélyt jelent a génkezelt élelmiszerek megjelenése, amelyek hosszú távú hatása ismeretlen. Ugyancsak veszélyt jelent a nagytávolságú szállítások miatt tartósított élelmiszerek fogyasztása. A KDNP támogatja a helyben termelt (hazai), megfelelően ellenőrzött élelmiszerek termelését, forgalmazását.

5. Természetvédelem

A természet értékeinek pusztulása, pusztítása világjelenség. Hazánk természeti értékei, nemzeti parkok, természetvédelmi területek, őshonos növény- és állatfajták, (pl. szürke marha), ősi termelési eljárások (pl. foki vízgazdálkodás), erdőink olyan kincseink, amelyeket mindenképpen meg kell őriznünk. A KDNP a környezet és természet védelmét együttesen tartja fontosnak, mint az emberi életminőség meghatározó

elemeit.

A természetvédelem ügyét össze kell kapcsolni az árvíz elleni védekezés problémájával. Az újra kialakítandó szélesebb árterekre ártéri erdőket kell telepíteni és támogatással újra meg kell honosítani az ártéri gazdálkodást.